

RINTAMAMIESTALOIHIN SUUNNITELTAVAT MUUTOKSET ARVOKONFLIKTITYPOLOGIAN POHJALTA

RINTAMAMIESTALOIHIN SUUNNITELTAVAT MUUTOKSET ARVOKONFLIKTITYPOLOGIAN POHJALTA

OPINNÄYTETYÖ
KUOPION MUOTOILUAKATEMIA
TIINA JÄRVINEN
2014

Koulutusala Kulttuuriala		
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma		
Työn tekijä Tiina Järvinen		
Työn nimi Rintamamiestaloihin suunniteltavat muutokset arvokonfliktitypologian pohjalta		
Päiväys	13.5.2014	Sivumäärä/Liitteet 69+1
Ohjaaja Jarmo Ruokonen		
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)		
Tiivistelmä		
<p>Opinnäytetyön aiheena on suunnitella rintamamiestaloihin tehtäviä rakenteellisia muutoksia käyttäjälähtöisesti arvokonfliktitypologian pohjalta. Tavoitteena on tutustua rintamamiestaloihin ja niiden historiaan sekä löytää niistä keskeisiä piirteitä. Taloihin suunnitellaan sellaisia rakenteellisia muutoksia, joita voi hyödyntää useassa eri koh- teessa. Tutustun myös rintamamiestalojen ulkoarkkitehtuuriin ja etsin niistä keskeisiä piirteitä.</p> <p>Kohderyhmien luomiseen käytän pohjana Martti Puohiniemen arvokonfliktitypologiaa, jonka mukaan ihmiset on jaettu yhdeksään eri ryhmään arvojensa perusteella. Näistä ryhmistä valitsen kolme käyttäjäryhmää, jotka ovat riittävän poikkeavia toisistaan monipuolisen suunnittelun mahdollistamiseksi. Luon valitsemilleni ryhmille mielikuvatau- lut, joista käy ilmi käyttäjälle sopivat materiaalit, muodot ja värit. Muotokielitaulujen pohjalta lähdän suunnittelemaan tilamuutoksia.</p> <p>Työskentelyn näkökulmia ovat rakennetun kulttuuriympäristön kunnioittaminen ja säilyttäminen, korjausrakentaminen ja arvokonfliktitypologian muuttaminen kuviksi ja sitä kautta rakenteellisiksi muutoksiksi.</p> <p>Toteutan visuaaliset esityskuvat luonnosmaiseen tyyliin, koska täysin valmiita ratkaisuja ei ole tarkoitus tuottaa. Kuvista tulee käydä ilmi suunniteltujen muutosten idea.</p>		
Avainsanat Rintamamiestalo, arvot, arvokonfliktitypologia, korjausrakentaminen, rakennettu kulttuuriympäristö		

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author Tiina Järvinen			
Title of Thesis Designing architectural changes into Finnish veteran houses based on the value conflict typology by Martti Puohiniemi			
Date	13.5.2014	Pages/Appendices 69+1	
Supervisor Jarmo Ruokonen			
Client Organisation /Partners			
<p>Abstract</p> <p>The subject of this thesis is to design architectural changes to Finnish veteran houses built during the 1940's and the 1960's for the Continuation War veterans and for their families. It will be possible to implement these changes into different houses because of their similar principles.</p> <p>The basis for the user groups is acquired from the Martti Puohiniemi's value conflict typology. The typology classifies Finnish people into nine different groups based on their values. I collect the main points of these groups and transform them into pictures and moodboards. The moodboards will include the aspired materials, shapes, colors, moods and values of each of the user group.</p> <p>The aspects of this thesis are to respect and hold on to the built cultural environment and transform the value conflict typology into pictures and thereby to the architectural changes for the houses.</p> <p>I visualize the changes in a sketchy way in order to produce not so fine-tuned solutions. The visualizations are meant to give the main idea of the changes.</p>			
Keywords Value, value conflict typology, Finnish veteran house built during the 1940's and the 1960's, built cultural environment			

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	6
1.1 Työn tausta ja tavoitteet	7
1.2 Keskeiset käsitteet	7
1.2.1 Arvokäsitteistö	7
1.2.2 Kulttuurikäsitteistö	8
1.2.3 Muotoilukäsitteistö	8
1.3 Muotoiluprosessin eteneminen	8
1.4 Työskentelymenetelmät	10
2 RINTAMAMIESTALO	11
2.1 Historia	12
2.2 Keskeiset piirteet	12
2.3 Sisäarkkitehtuuri	14
2.4 Ulkoarkkitehtuuri	16
2.5 Sijainti ja sijoittelu	18
2.6 Arvokas kulttuuriympäristö	20
3 KARTOITUS	21
3.1 Muutoksen tarve	22
3.2 Blogit	23
3.2.1 Talonkirja	23
3.2.2 Rintamamiestalon elämää	24
3.2.3 Rintsikka	24

4 ARVOKONFLIKTITYPOLOGIA	25
4.1 Arvot, asenteet ja ajankuva	27
4.2 Arvokonfliktitypologia	27
4.2.1 Itseohjautuva universalisti	28
4.2.2 Itsenäinen	29
4.2.3 Individualistinen hedonisti	29
4.2.4 Kollektiivinen hedonisti	30
4.2.5 Egoisti	30
4.2.6 Turvallisuusmielinen	31
4.2.7 Turvallisuutta arvostava universalisti	31
4.2.8 Hyväntahtoinen kollektiivinen	32
4.2.9 Opportunisti	32

5 MUOTOKIELITAULOT JA KÄYTTÄJÄRYHMÄT	33
5.1 Muotokieli	34
5.2 Luokitteleva ideataulu	34
5.3 Muotokielitaulu egoistille	37
5.4 Muotokielitaulu hyväntahtoiselle kollektiiviselle	39
5.5 Muotokielitaulu itsenäiselle	41

6 SUUNNITTELU	43
6.1 Suunnittelun lähtökohdat	44
6.2 Luonosteluvaihe	47
6.3 Tilakonsepti egoistille	49
6.4 Tilakonsepti hyväntahtoiselle kollektiiviselle	54

7 YHTEENVETO	59
--------------	----

LÄHTEET

LIITTEET   Rakennuspiirustukset 1951

1 JOHDANTO

1.1 TYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET

Kiinnostuksen aiheeseen herätti oma asumiskokemus rintamamiestalossa. Oman kotini varustelutaso ja toimivuus eivät välttämättä enää vastanneet tämän päivän tarpeita, ja siitä heräsi ajatus tuottaa tilaratkaisuja monen ihmisen tarpeisiin.

Lisäksi työhön motivoi oma kiinnostuneisuus kuvien kautta luotavasta mielikuvakartasta ja sen käytöstä suunnittelun apuna. On kiinnostavaa nähdä, kuinka kuvilla saa luotua tunnelmia ja poimittua käyttäjäryhmien keskeiset piirteet, ja sitä kautta konkretisoida nämä piirteet tilaratkaisuisa.

Tärkein tavoite työssäni on tarjota näkökulma rintamamiestalon remontoimisen tuomiin etuihin rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmasta. Tähän pyrin tarjoamalla ihmisille tunnistettavan kuvan itsestään arvokonfliktitypologian pohjalta luotujen mielikuvakarttojen avulla, ja he voivat niiden avulla valita toteutettavat muutokset kotiinsa.

Henkilökohtaista lisäarvoa minulle muotoilijana tuo taito osata suunnitella käyttäjälähtöisesti sekä ymmärtää rintamamiestalo kulttuurisesti arvokkaana kokonaisuutena. Lisäksi arkkitehtoninen tietouteni ja ymmärrykseni kasvaa työn edetessä, samoin ymmärrykseni rakennettua kulttuuriympäristöä kohtaan.

1.2 KESKEISET KÄSITTEET

1.2.1 ARVOKÄSITTEISTÖ

ARVOT ovat ihmisen tekoja ohjaavia vakaita, tiedostettuja motiiveja, joiden perusteella ihminen toimii jouduttaessa vaikeaan valintatilanteeseen, jota ei voi ratkaista kuten on totuttu. Arvot opitaan elämän kuluessa ja niillä on juuret siinä kulttuurissa, jossa eletään. Ihmisen on helppo luetella ne arvot, joiden mukaan hän toimii tai ei toimi. (Puohiniemi 2002.)

ASENTEET kuvastavat tapaa, jolla ihminen suhtautuu ympäröivään maailmaan ja ne voivat olla myönteisiä, neutraaleja tai kielteisiä suhtautumis- ja toimintatapoja päätettäessä, kuinka toimia erilaisissa tilanteissa. Aina kun ihminen kohtaa uuden asian, hän muodostaa asenteen sitä kohtaan. Asenne kertoo, miten suhtautua asiaan seuraavan kerran kohdattaessa. Ihminen muodostaa asenteita koko ajan, jotkut asenteet ovat vakaampia kuin toiset, tällaisia ovat mm. rotuennakkoluulot. Osa asenteista toimii tiedostamattomalla tasolla, toisin kuin arvot. (Puohiniemi 2002.)

AJANKUVA on konkreettisella tasolla sitä, miltä ympäröivä maailma näyttää. Henkilökohtaisemmalla tasolla ajankuvalla tarkoitetaan ihmisen omista havainnoista, median jakamista näkemyksistä ja uudesta tutkimustiedosta. Ajankuva on vuorovaikutusta ihmisen ja ympäröivän todellisuuden välillä. (Puohiniemi 2002.)

ARVOKONFLIKTILLA tarkoitetaan yksilön arvoprofilissa esiintyviä merkitykseltään vastakkaisia arvoja, jolloin hän elää arvoristiriidassa. (Puohiniemi 2002.)

ARVOKONFLIKTITYPOLOGIA on luokittelumalli, jonka mukaan ihmiset on jaettu yhdeksään eri ryhmään arvojensa perusteella. Typologiassa on otettu huomioon yksilön koko arvoprofiili ristiriitaisuuksineen. (Puohiniemi 2002.)

1.2.2 KULTTUURIKÄSITTEISTÖ

KULTTUURILLA tarkoitetaan kaikkea ihmisen tuottamaa aineellista ja hengellistä tuotosta, josta on havaittavissa inhimillisuus. Kulttuuria on mm. musiikki, uskonto, rakennustaide, kirjallisuus ja yhteiskuntarakenne.

KULTTUURIYMPÄRISTÖ on ihmisen rakentamien ja maisemaa muovamien kokonaisuuksien muodostama ympäristö, joka käsittää yhdyskuntarakenteet, rakennukset, tiet, sillat ja viljelysalueet. (Kuopio 2008.)

RINTAMAMIESTALO on jatkosodan jälkeen rakennettu suomalainen puolitoistakerroksinen tyyppitalo, joita rakennettiin veteraaneille ja heidän ydinperheilleen. Talon keskeisimmät ominaisuudet ovat neliön muotoinen pohjaratkaisu, jossa savupiippu on keskellä. Taloissa on harjakatto ja matalat sivuvintit yläkerran sivuilla. (Saarikangas 2002).

1.2.3 MUOTOILUKÄSITTEISTÖ

MUOTOKIELITAU LU on kuvallisin keinoin toteutettu kokonaisuus, josta käy ilmi suunnitellun tuotteen aiottu kohderyhmä ja sitä kuvastavat muodot, värit ja muut ominaisuudet. (Kettunen 2000.)

KONSEPTILLA tarkoitetaan hahmotelmaa tai ajatusta tuotteesta. Tuotteen perusidea on selvillä, mutta pieniin yksityiskohtiin ei vielä keskitytä. Konseptista voi käydä ilmi haluttuja muotoja, tunnelmia tai värejä, mutta ne eivät välttämättä ole lopullisia tai loppuun asti vietyjä. (Kettunen 2000.)

1.3 MUOTOILUPROSESSIN ETENEMINEN

Kettusen (2000) mukaan muotoiluprosessissa on neljä vaihetta: brief, tiedon kerääminen, tiedon tulkinta ja muotoilun tavoitteiden määrittäminen. (Kts. kuva 1.) Ennen muotoiluprosessin aloitusta tulee tehdä brief, josta käy ilmi kuvaus tuotteesta sekä sen hyödystä käyttäjille. Brief ei vielä kerro tarkkaan tuotteen päämäärää eikä sitä, miten tavoitteeseen päästään. Briefistä käy ilmi mm. tuotteen kuvaus, työn sisällön, tavoitteet, kohderyhmät, tuotteen oletukset sekä tuotteen kohtaavat ihmiset. Opinnäytetyöni brief on yksinkertaistettuna suunnitella muutoksia rintamamiestaloihin arvokonfliktitypologian pohjalta.

Seuraavaksi käyttäjien tarpeista kerätään tietoa, jonka avulla tutustutaan käyttäjän toiveisiin, toimintaan ja ympäristöön. Tieto kerätään osallistumalla, havainnoimalla, haastattelemalla, kyselyllä, testeillä tai kirjallisuuden ja asiantuntijoiden avulla (Kettunen 2000, 63). Koska opinnäytetyössäni ei ole varsinaisesti asiakasta, jolta saisi tarvittavan aineiston projektiin, käyttäjätieto kerätään kirjallisuudesta ja asiantuntijoilta, eli tässä tapauksessa Puohiniemen arvokonfliktitypologian kautta.

Käyttäjätieto on tietoa, jonka avulla luodaan hyödyllinen ja miellyttävä tuote sen tosiasiallisille käyttäjille. Palvelu on haluttava, hyödyllinen, käytettävä ja miellyttävä (Hyysalo 2006, 10). Käytännössä työni kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että rintamamiestaloihin suunnittelemani muutokset on räätälöity juuri kulloisellekin käyttäjäryhmälle sopivaksi. Tavoitteena on saada kukin ryhmä kokemaan heille kohdennettu suunnitelma omakseen ja saamaan siitä mielihyvää.

Kolmantena vaiheena on tiedon tulkinta. Kettusen (2000) mukaan keräystä tiedosta tuotetaan kirjallinen tulkinta käyttäjän tarpeista. Tulkinna-
sa tulee käydä ilmi asiat, jotka ovat käyttäjälle tärkeitä, ja käyttäjän tarpeet laitetaan tärkeysjärjestykseen. Tämä kohta toteutuu työssäni siten, että kerään kustakin käyttäjäryhmästä visualisoinnin keinoin toteutetut muutokielitaulut, joissa käyttäjien arvot ja asenteet on muutettu kuviksi. Pelkän arvokonfliktitypologian kautta saatu tieto käyttäjistä ei ole itselleni riittävä muodostamaan visuaalista ja kattavaa muutokielitaulua. Niinpä listasin esiintulleet asiat ja mietin lähipiiristäni ihmistä, johon nämä asiat henkilöityisivät. Kun mielessä on joku tietty ihminen, esiin nousseet tuotteen ominaisuudet on helpompi kohdentaa juuri hänelle. Tieto on helpompi konkretisoida kuviksi olemassa olevan ihmisen kautta.

Muotoilun tavoitteet kertovat, mitä tuotteelta vaaditaan ja mitä tarpeita sen tulee täyttää. Näitä voivat olla kestävyys ja käyttöikä, koko tai esteettiset, symboliset ja tunteisiin vetoavat ominaisuudet. (Kettunen, 2000, 64.) Työni keskeiset tavoitteet ovat käyttäjäryhmien tarpeiden täyttäminen, kestävyys ja estetiikka.

KUVA 1. Muotoiluprosessin neljä vaihetta (Järvinen 2014-20-03.)

1.4 TYÖSKENTELYMENETELMÄT

Työskentely lähtee liikkeelle taustatiedon hankkimisella ja teoriapohjan rakentamisella. Haen tietoa internetistä, kirjallisuudesta ja lehtijulkaisuista, ja lisäksi hyödynnän omaa asuinkokemustani rintamamiestalossa. Valokuvaan Kuopiosta suurimpien rintamamiestaloalueiden taloja ja teen havaintoja talojen sijoittelusta suhteessa tonttiin, tiehen ja viereisiin taloihin, sekä ulkoarkkitehtuurista ja sijainnin vaikutuksesta edellämaintuihin asioihin.

Kerään tietoa Puohiniemen arvokonfliktitypologiasta, rintamamiestalojen historiasta ja kulttuuriympäristöstä. Suunnittelun pohjana käytän RT-kortistoa ja tilasuunnitteluun perustuvaa kirjallisuutta.

Arvokonfliktitypologian pohjalta on tarkoitus löytää toisistaan poikkeavat arvoryhmät, jotta suunnittelusta tulee monipuolisempaa ja ratkaisut ovat keskenään riittävän erilaiset. Kun olen koonnut tärkeimmät asiat arvokonfliktitypologian pohjalta, kokoan muutokielitaulut käyttäjistä kuvien avulla. Kuvilla havainnollistetaan käyttäjien arvomaailmaa ja elämäntapaa sekä haluttuja muotoja, materiaaleja ja värejä. Tuon suunnitteluun lisähaastetta hyödyntämällä omia visuaalisia taitojani muutokielitaulujen kasaamisessa. Käytän niissä itse ottamiani valokuvia, jotta saan työhön henkilökohtaisemman näkemyksen ja panostuksen.

Mallinnan tilat ArchiCad-ohjelmalla, ja teen niistä visualisoinnit. Visualisointien ei ole tarkoitus olla valokuvantarkkoja vaan pyrin ennemminkin antamaan niillä luonnosmaiseen tyyliin toteutetun idean rakenteellisista muutoksista ja joistain yksityiskohdista.

Koska rintamamiestalojen pohjaratkaisut ovat perusidealtaan samanlaisia mutta eivät kuitenkaan täysin identtisiä, eivät tuottamani ratkaisut voi toimia sellaisenaan joka kohteessa. Tarkoitus on kuitenkin luoda mahdollisimman viimeistelty konsepti, jonka avulla eri taloihin voi toteuttaa arkkitehtonisesti samanlaiset ratkaisut. Kettusen (2000, 59) mukaan konseptimuotoilu on luonnos tai hahmotelma. Se ei ole täysin loppuun asti viety ratkaisu vaan ennemminkin likimääräinen kuvaus. Siitä käy ilmi tuotteen pääkohdat: toiminta, materiaali, muoto ja värit, se ei siis ole valmis tuote.

Tämä opinnäytetyö on konseptimuotoilua sikäli, että ei ole tarkoitus tuottaa täysin valmista tuotetta kaikkine yksityiskohtineen, vaan tarjota malli suuremman linjan muutoksista. En siis puutu ovenkahvojen tai lattialistojen malleihin, vaan keskityn arkkitehtonisiin muutoksiin. Tärkeintä on ymmärtää arvokonfliktitypologian, käyttäjäryhmien ja taloihin suunniteltavien muutosten välinen yhteys.

2 RINTAMAMIESTALO

Esittelen lyhyesti rintamamiestalojen historiaa, tyypillisimpiä piirteitä sekä tilanjaottelua. Näin ollen on helppo ymmärtää talo kokonaisuutena ja käyttää tietoa apuna suunnitteluvaiheessa.

2.1 RINTAMAMIESTALOJEN HISTORIA

Suomi piti saada nopeasti jälleenrakennettua jatkosodan jälkeen. Etenkin rintamamiehille ja heidän ydinperheilleen rakennettiin samankaltaisella pohjaratkaisulla suunniteltuja tyyppitaloja. (Kts. LIITE 1.) Rintamamies-talot olivat Suomen jälleenrakennusajan yleisin talotyyppi, ja niiden suosio oli suurimmillaan 1950-luvulla. (Saarikangas 2002; Rinne 2013.)

Rakentaminen oli nopeaa, koska talot olivat arkkitehtonisesti yksinkertaisia ja vaatimattomia. Rakennusurakkaa nopeutti lisäksi se, että talot rakennettiin hartiapankin voimin. Rakentamisen standardisoiminen mahdollisti entistä tehokkaamman ja edullisemman rakentamisen, koska talot saatiin tehtyä valmiista elementeistä. (Saarikangas 2002.)

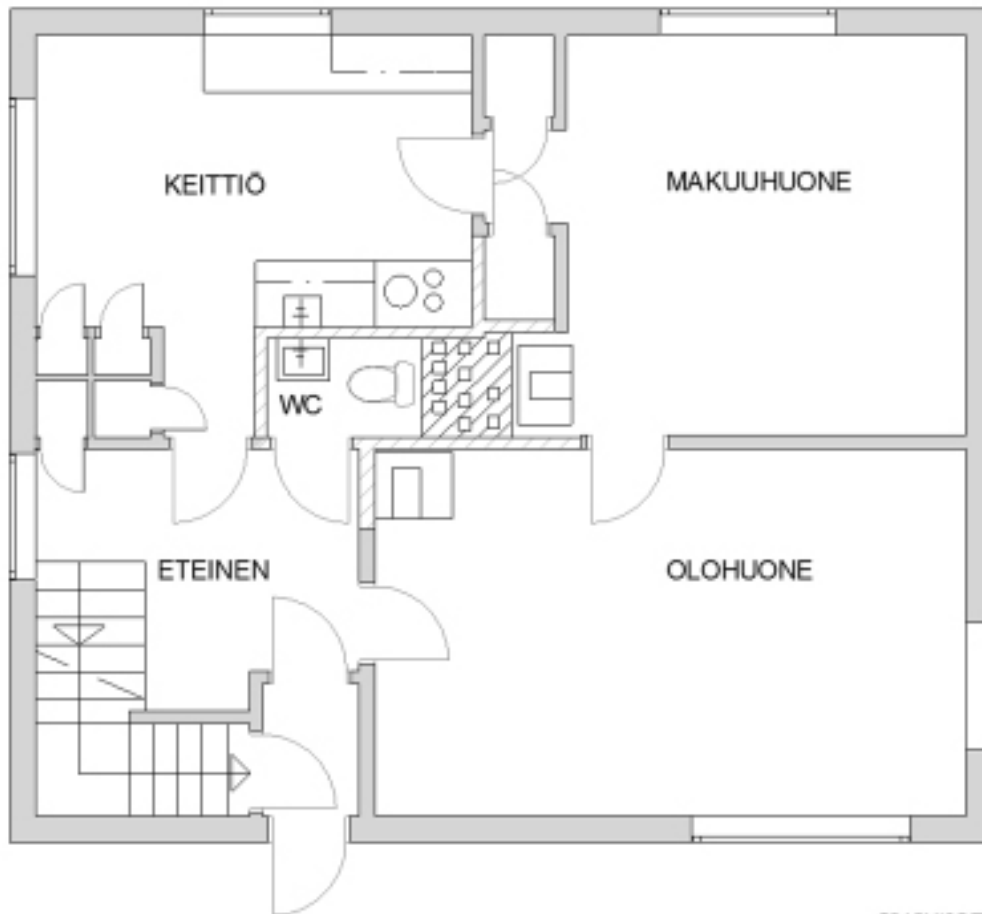
Rintamamiestalot henkivät suomalaista rakennusperinnettä harjakatol- laan ja rakennusmateriaalillaan, mutta ulkonäöltään ja sisätiloiltaan ne poikkesivat työväen ja maaseudun perinteisestä asumismuodosta. Rintamamiestalot eivät juurikaan muistuta mitään aiempaa rakennustyyliä, mutta niitä ei voi suoranaisesti liittää myöskään funktionalismiin. Vaalea ulkoasu sekä ikkunoiden muoto ja sijoittelu ovat uudenlaista arkkitehtuuria. Jälleenrakentamien vei suomalaista asumista kohti modernia, keskiluokkaista ja kaupunkimaista asumista. Rintamamiestalojen sanottiin edustavan maaseudun funkista, mikä edesauttoi omalta osaltaan koko Suomen modernisoitumista. (Saarikangas 2002.)

2.2 KESKEISET PIIRTEET

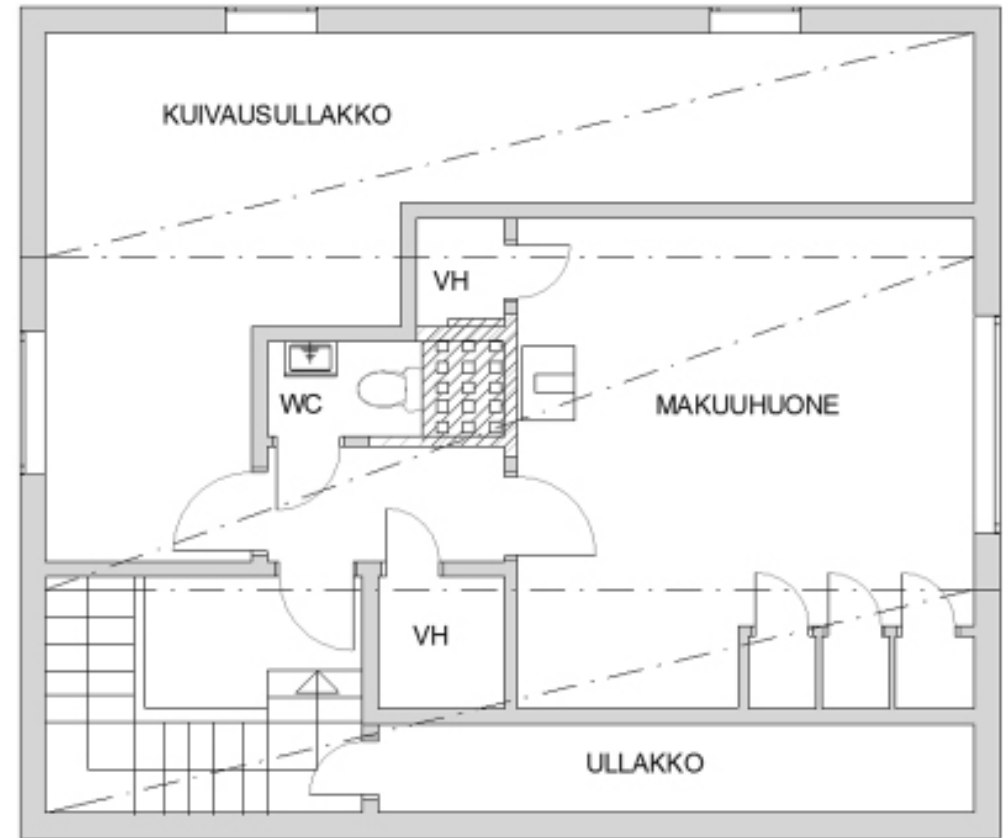
Rintamamiestalojen suunnittelun lähtökohtana on ollut käytännöllisyys. Ratkaisut on tehty mahdollisimman järkeviksi ja toimiviksi, estetiikka on ollut toissijaista. Materiaaleina on käytetty puutavaraa, koska betonista oli pulaa sotakorvausten takia. (Saarikangas 2002; Rinne 2013.) Talojen huonekorkeudet ovat olleet suhteellisen matalat (KUVA 4.), alakerrassa 2500mm ja yläkerran korkeimmassa kohdassa vain 2400mm.

Rintamamiestalojen pohjaratkaisu (KUVA 2.) (KUVA 3.) on periaatteel- taan sama joka talomallissa eivätkä eri arkkitehtien suunnittelemat talot poikkea toisistaan juuri lainkaan. Ne erottuvat kuitenkin selkeästi muusta asuntoarkkitehtuurista. Talo on kuutiomainen kokonaisuus, jossa on kor- kea kivijalka. Varsinaisia asuinkerroksia on vain yksi. Korkean harjakaton alle jäävä ullakkokerros rakennettiin valmiiksi usein vasta myöhemmin perheen koon kasvaessa ja asumistarpeiden muuttuessa. Ullakkoker- roksen sivuille jäi koko talon mittaiset matalat ja usein eristämättömät ullakkotilat, joita on käytetty vain varastotiloina. Kellarikerrokseen sijoit- tettiin varasto-, työskentely- ja pesutilat, ja se jätettiin usein paljaalle betonipinnalle. (Saarikangas 2002.)

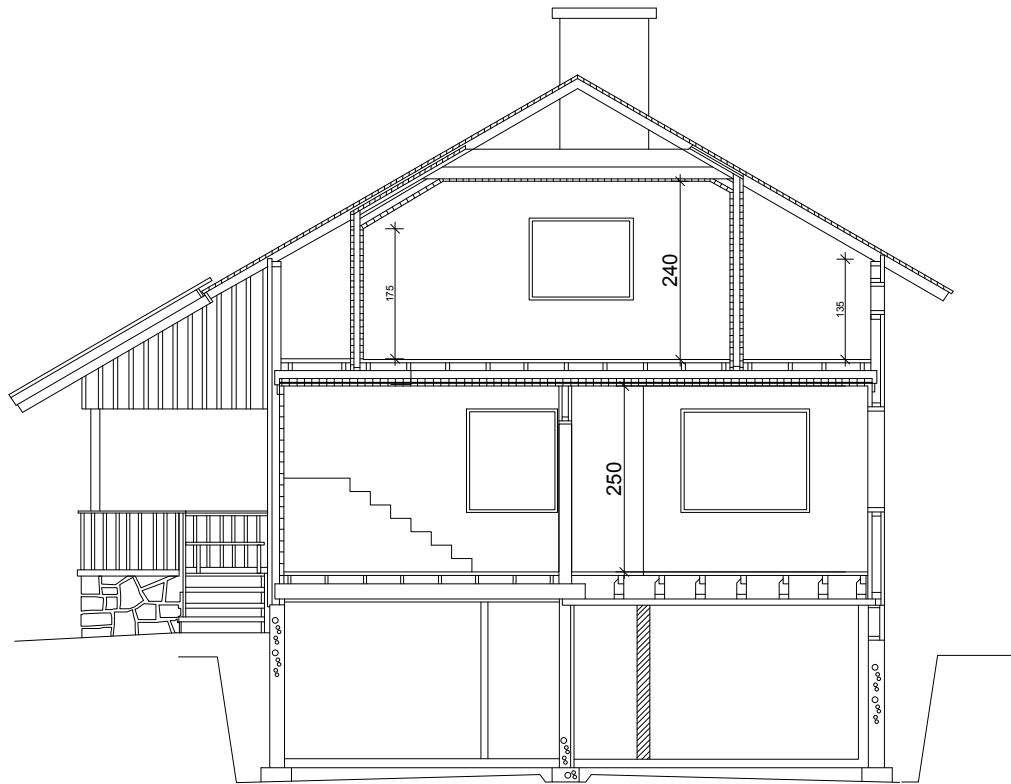
Neliön muotoisen pohjan keskellä on tulisija, jonka ympärille huoneet on sijoitettu. Tämä on mahdollistanut lämmön tehokkaan talteenoton, kun keskellä oleva muuri on lämmittänyt kaikkia tiloja ympärillään. Lisäksi tämä ratkaisu on ollut taloudellisesti kannattava vaihtoehto, koska taloi- hin ei tarvinnut rakentaa kuin yksi savupiippu. (Saarikangas 2002.)

KUVA 2. Pohjakuva rintamamiestalon alakerrasta. Alakerran läpi pääsee kulkemaan huoneesta toiseen ja tilat ovat toisistaan erillään. (Järvinen 2014-03-20.)

KUVA 3. Pohjakuva rintamamiestalon yläkerrasta. Talon sivuilla on matalat ja eristämättömät ullakkotilat. (Järvinen 2014-03-20.)

KUVA 4. Leikkauskuva rintamamiestalosta. (Järvinen 2014-03-20.)

2.3 SISÄARKKITEHTUURI

Funkkiksesta kielii tilojen eriyttäminen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kullekin asumisen toiminnolle varattiin oma huoneensa. Keittiö, olohuone ja makuuhuone olivat kaikki omina tiloinaan. Tässä kohti mentiin pois maaseudun perinteisestä asumistyylistä, jossa vallitsevana tyylinä olivat suuret tupakeittiöt ja muutenkin yhteisemmät tilat. (Saarikangas 2002, 357.) Lämmönkarkaamisen estämiseksi tilat suljettiin toisistaan ovilla. Runsas ovien käyttö on yksi rintamamiestalojen tyypillinen piirre. Varsinkin alakerran eteisen tai yläkerran aulan hyödyllinen tilankäyttö on tehty lähes mahdottomaksi, kun tilaan aukeaa jopa viisi ovea (Rinne 2013).

Alakerta rakennettiin ensimmäisenä valmiiksi. Sinne sijoitettiin perheen tärkeimmäksi katsotut tilat: eteinen, keittiö, olohuone ja makuuhuone. Tilat olivat keskenään tasakokoiset. Alakerran erityispiirteenä pidetään tilojen sijoittumista toisiinsa nähden. Eteisestä on suora yhteys keittiöön ja olohuoneeseen, joten ne ovat vieraille avoimia. Makuuhuone on tiloista erillisin, koska sinne pääsee vain joko keittiöstä tai olohuoneesta ja se on kaukana sisäänkäynnistä, joten se on vierailta suljettu. Keittiöstä oli suora yhteys makuuhuoneeseen, kun taas olohuone jäi keittiöstä katsoen erilliseksi. (Saarikangas 2002.)

Yläkerta rakennettiin usein valmiiksi vasta tarpeen vaatiessa, joko perheen kasvaessa tai alivuokralaiselle (Rinne 2013). Suunnittelun pohjana käyttämässäni pohjakuvassa (LIITE 1.) yläkertaan on suunniteltu vain yksi iso makuuhuone sekä suuren osan pinta-alasta vievä eristämätön kuivausullakko.

KEITTIÖ (KUVA 5.) oli talon sydän ja sen suunnittelussa oli tärkeänä lähtökohtana tilan ja toimintojen järkevä ja tarkoituksenmukainen käyttö. Suunnittelun perustana oli pääasiassa perheenemännän arjen helpottaminen. Työtehoseura oli mukana suunnittelemassa ja parantamassa keittiötä ja niissä toimimista. Kotia pidettiin naisen valtakuntana, jota hän yksinään hallitsi, mutta jossa myös koko perhe vietti yhteistä aikaa. (Saarikangas 2002, 365.)

OLOHUONE (KUVA 6.) oli puolijulkinen tila. Keittiön ja olohuoneen erillisuus merkitsi arjen ja juhlan erottamista. Siinä missä keittiöstä tuli kodin toiminnan keskus, olohuoneessa levättiin ja vietettiin vapaa-aikaa sekä kestittiin vieraita, ja se oli koko perheen tila. (Saarikangas 2002, 365.)

MAKUuhuONE (KUVA 7.) sijoitettiin keittiön viereen, jolloin keittiössä puuhasteleva äiti pystyi helposti vahtimaan makuuhuoneen puolella leikkiviä lapsiaan. Makuuhuone oli avioparin sekä pienten lasten yksityinen tila, ja siksi se sijoitettiin kauimmas sisäänkäynnistä omaan rauhaansa. (Saarikangas 2002, 365.)

KUVA 5. Kaj Englundin suunnittelema mallitalon keittiö Asunto 39 –näytelyssä.

KUVA 6. Olohuoneen sisustusta.

KUVA 7. Makuuhuoneen sisustusta.

2.4 ULKOARKKITEHTUURI

Valokuvasin Kuopion rintamamiestaloalueita ja havainnoin niistä yhteisiä piirteitä. Kävin läpi Pitkälahden, Itkonniemen, Linnanpellon ja Särkinien kaupunginosien omakotitaloalueita.

Tien varteen rakennetut talot muodostavat kauniina jatkuvan ketjun. Taloja ei ole sijoitettu niinkään ilmansuunnan mukaan, vaan tien suuntaisesti. Tien kaartaessa talojen sijoittelu mukailee tietä. Tyypillisesti talojen pidempi sivu asettuu tielle päin. Sisäänkäynti on usein suojassa katseilta pihan puolella, mikä osaltaan henkii ajatusta oman kodin yksityisyyden korostamisesta.

Talojen julkisivuista ei voi vetää yleistä johtopäätöstä suhteessa sijaintiin eri kaupunginosissa. Osa taloista on lautaverhoiltuja joko pysty- tai vaakalaudoituksella ja osassa on rappaus. Talojen värityskin vaihtelee suuresti räikeistä sinisistä ja oransseista hillitympiin vihreisiin, vaaleankeltaisiin ja ruskeisiin.

KUVA 8. Pitkälahden rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 9. Pitkälahden rintamamiestaloaluetta (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 10. Pitkälähden rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 12. Pitkälähden rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 11. Pitkälähden rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 13. Linnanpellon rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

2.5 SIJAINTI JA SIJOITTELU

Rintamamiestaloja on rakennettu kaikkialle Suomeen taajamiin, asutuskeskuksiin ja maaseudulle. Maaseudun rintamamiestalot olivat yleensä yksinäisiä taloja peltöjen keskellä, kun taas kaupungeissa ne sijoitettiin tiiviimmiksi asuntoryhmiksi säännöllisesti kadun varrelle. Rintamamiestaloille varatut tontit olivat suuria. Talot rakennettiin tontin toiseen päähän, jolloin loput tontista saatiin tehokkaaseen hyötykäyttöön. Oma kasvimaata ja puutarha olivat tärkeässä asemassa, koska yhteyttä luontoon pidettiin tärkeänä. Ajateltiin, että luonnon ja puutarhan läheisyys lisäsivät niin henkistä kuin fyysistäkin hyvinvointia. (Saarikangas 2002, 355.)

Kuopiossa suurimpia rintamamiestaloalueita on jo mainituissa Itkonniemessä, Linnanpellolla, Männistössä, Särkinimessä ja Pitkälähdellä. Lähes kaikilla näillä alueilla sijaitsevilla taloilla on suuret, vehreät tontit, jotka jäävät yleensä tieltä päin katsottuna talon taakse suojaan.

KUVA 14. Linnanpellon rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 15. Niiralan rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 16. Niiralan rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 18. Särkiniemen rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 17. Särkiniemen rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

KUVA 19. Särkiniemen rintamamiestaloalue (Järvinen 2014-04-26.)

2. 6 ARVOKAS KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Kulttuuri on ihmisen tuottamaa tai muovaamaa aineellista tai hengellistä tuotosta, josta on havaittavissa inhimillisen olemassaolon jälki. Historia taas on näiden jälkien perusteella kerättyä tietoa, joka on faktaa. Aineellisen kulttuurin suuri lahja ja viehätys ovat juuri pienet, menneisyyden yksityiskohdissa asuvat totuudet. (Lounatvuori ym 2001,183.)

Kulttuuriympäristö on kokonaisuus, jonka muodostavat yhdyskuntarakenne, rakennukset sisä- ja ulkotiloineen, pihat, puistot, tekniset rakenteet kuten kadut, sillat, kanavat sekä muut ihmisen rakentamat kohteet. Kulttuuriympäristöksi lasketaan myös viljellyt alueet, esihistorialliset hautaröykkiöt ja vanhat kaupunkimetsät. Kulttuuriympäristö on ihmisen muovaamaa maisemaa, josta näkyy kulttuurin eri vaiheet sekä ihmisen ja luonnon vuorovaikutus. Kulttuuriympäristö edustaa hyvää ja monipuolista ympäristöä, joka lisää viihtyisyyttä sekä alueen vetovoimaa. (Kuopio 2008).

Kulttuuriympäristön rakennusten korjaustyöt ja entisöinti tulee suorittaa hyvän maun mukaisesti ja rakennusperinteitä kunnioittaen. Mahdollisimman paljon vanhaa tulee säilyttää. (Kuopio 2008). Kulttuuriympäristöjä tulee säilyttää osana rakennettua ympäristöämme, mikä perustellaan lainsäädännölläkin. Suomen hallituksen arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa (1999) sanotaan, että yhteiskunnassa eri aikoina arvostetut asiat näkyvät rakennetussa ympäristössä. Tämän päivän arvot näkyvät myös huomenna, ja siksi arkkitehtuuri on niin tärkeää ja mielenkiintoista. (Lounatvuori 2001).

Kuopion suojeltuja kulttuuriympäristöjä ovat mm. nämä aikaisemmin esittelemäni rintamamiestaloalueet. (Kts. Luku 2.5 Sijainti ja sijoittelu.) (Kuopio 2008.)

Suomen rakennuskanta on nuorta muuhun Eurooppaan verrattuna, sillä yli 90 % rakennuksistamme on valmistunut toisen maailmansodan jälkeen (Lounatvuori 2001, 185). Näistä vanhimpia ovat jälleenrakennusajan rintamamiestalot, ja ne tulisi säilyttää rakennetussa kulttuuriympäristössämme mahdollisimman pitkään.

Lounatvuori (2001, 184) mukaan sukupolvien välisen yhteyden sanotaan olevan yksi ihmiskunnan perusarvoista, ja kulttuuriympäristöt eli muistot maisemassa ovat konkreettisia todisteita tästä yhteydestä. Tästä syystä on tärkeää säilyttää rintamamiestalot kulttuurissamme ja ympäristössämme, sillä ne lisäävät rakennetun ympäristömme monipuolisuutta ja viihtyisyyttä. Opimme arvostamaan jälleenrakennusajan arkkitehtuuria ja sitä, kuinka vaihtelevaa kulttuuriympäristömme voi olla.

3 KARTOITUS

Kartoitin hieman tilannetta, miksi muutos taloihin on toivottava tai miksi rintamamiestalot ylipäättään ovat haluttuja. Seurasin työskentelyni aikana aiheita käsitteleviä blogeja, ja tein niistä havaintoja ja johtopäätöksiä, mikä saa ihmiset kiinnostumaan rintamamiestaloista ja kuinka he niitä remontoivat ja mitkä ovat yleisimmät remointikohteet. Näillä tiedoilla tehtyjen johtopäätösten perusteella päättelin, mitkä olisivat omankin suunnitelmani kannalta järkevimät muutostyökohteet. Blogien seuraaminen oli perusteltu valinta haastattelun sijaan, koska niistä saa heti selkeän vastauksen kuvien kera; mitä on tehty ja miksi.

3.1 MUUTOKSEN TARVE

Asumisen tarpeet ovat muuttuneet siitä, mitä ne olivat rintamamiestalojen rakentamisen aikoihin. Ihmiset ovat oppineet vaatimaan kodiltaan enemmän ja haluavat kodistaan omannäköisen, omiin tarpeisiin nähden toimivan ja persoonallisen. Rintamamiestalojen pohjaratkaisu eivätkä pintamateriaalit enää vastaa tämän päivän tarpeita, ellei niitä ole millään tapaa päivitetty.

Kodin estetiikalla halutaan tuoda esiin omaa yksilöllisyyttä ja identiteettiä. Kuitenkin käytännöllisyys on tärkeä asia kotiin ja asumiseen liittyviä valintoja tehdessä. Asuminen ja rakentaminen on kallista Suomessa, ja kohtuuhintaisista asunnoista on pulaa (Aamuset 2014). Tästä syystä rintamamiestalojen remontoinnilla on kilpailukykyä uuden talon rakentamiseen verrattuna.

Junton (2008) mukaan Suomi kaupungistuu ja kaupunkiluonnolla on kysyntää, ja varsinkin pientalot ja kaupunkivillat ovat haluttuja. Etenkin lapsiperheet toivovat omakotitaloa, mutta tonttimaan puute rajoittaa valikoimaa. Tästä syystä rintamamiestalon ostaminen onkin varteenotettava vaihtoehto heille. Taloissa riittää tilaa, kun otetaan käyttöön kaikki mahdolliset neliöt. Suuret tontit houkuttelevat myös. Kaupungeissa rintamamiestaloille kaavoitettiin noin 1000m² tontteja, joillain alueilla jopa 5000m². Nykyaikainen tontti on kooltaan keskimäärin 300m² (Rinne 2013, 35).

3.2 BLOGIT

Seuraamistani blogeista käy ilmi, että osa remontoijista on tehnyt suuriakin rakenteellisia muutoksia pohjaratkaisuun, mutta osa on tyytynyt vain pintaremonttiin. Yleisimpiä remontoinnin kohteita ovat olleet seinäpintojen käsittely, sivuvinttien remontointi asumiskäyttöön ja keittiöremontti. Varsinkin haave toimivasta keittiöstä on ollut yksi suurin remonttiin motivoiva tekijä. Myös kylpyhuoneet ja wc:t ovat saaneet huomiota osakseen. Pääpaino remontoinnissa on ollut visuaalisuuden ja viihtyvyyden lisäksi erityisesti kodin toiminnallisten keskusten päivittämisessä.

Blogeista kävi ilmi, että osa remonteista on ollut sellaisia, joissa jo aiemmin tehtyä remonttia korjataan ja parannellaan. Varsinkin seinistä on löytynyt runsaasti eri aikoina tehtyjen remonttien jälkiä, kuten erilaisia tapetteja kerroksittain. Yleensä asuttavaan kuntoon on remontoitu ensin ala- ja yläkerta ja vasta sen jälkeen kellari. Yhteisenä trendinä melkeinpä jokaisesta blogista löytyi valkoisten pintojen runsas käyttö ja uuden ja vanhan kontrasti.

Toinen blogien pitäjiä yhdistävä tekijä oli se, että jokainen heistä on rakastunut rintamamiestaloonsa sen vioista ja huonosta kunnosta huolimatta. Tätä voi pitää merkinä oman työni merkityksellisyydestä. Ihmisille tarjotaan viimeisteltyjä konsepteja rintamamiestalon muutostöistä, jolloin kiinnostus taloja kohtaan kasvaa ja rakennetun kulttuuriympäristön säilyminen mahdollistuu.

Seurasin työskentelyni aikana noin kolmeakymmentä blogia, joista esitelen kolme mielenkiintoista lyhyesti.

3.2.1 TALONKIRJA

Talonkirja-blogissa on remontoitu koko talo. Remontin kohteita ovat olleet niin keittiö, olohuonet, makuuhuoneet, kellari, wc:t ja kylpyhuoneet kuin myös piha-alueetkin. Kuvia on otettu matkan varrelta remontin yhteydessä sekä valmiista kohteista. Talon rakenteista on löytynyt monennäköistä aarretta, mm. seinien välistä vanhoja sanomalehtiä. Talon asukkaat ovat kunnioittaneet alkuperäistä, mutta ovat kuitenkin tehneet muutoksia modernimpaan suuntaan.

Bloginpitäjäkertoo arjestaan kaksilapsisen perheen kanssa rintamamiestalossa. Remonttia on tehty hitaasti pala kerrallaan ja omin voimin. Vanhaa taloa osataan arvostaa ja sen puutteista huolimatta siinä nähdään paljon hyvää.

KUVA 20. Talonkirja-blogin remontteja.

3.2.2 RINTAMAMIESTALON ELÄMÄÄ

Rintamamiestalon elämää -blogissa remonttia tehtiin hieman rohkeammin. Uutta ja modernia ilmettä syntyi, mutta tässäkin tapauksessa vanhan talon henki ja muoto säilyivät.

Muutoksia on tehty niin sisälle taloon kuin julkisivuun ja pihaankin. Remonttia ei ollut tarkoitus tehdä, mutta kun huomattiin talon huono kunto ja huono toimivuus, päätettiin ryhtyä suuriin muutoksiin. Perhe on elänyt remontin keskellä pitkiäkin aikoja yhtäjaksoisesti.

KUVA 21. Rintamamiestalon elämää -blogin talon muutoskuvia.

3.2.3 RINTSIKKA

Tässä blogissa on uudistettu koko talo. Mitään vanhaa ei ole jätetty, mutta kuten edellisissäkin blogeissa, jollain tapaa rintamamiestalon vanha henki on kuitenkin aistittavissa. Talon asukkaat ovat tehneet suuren työn remontissa, kun on kaivettu pintaa syvemmälle. Projekteja havainnollistaa hyvät kuvat tiloista ennen ja jälkeen remontin, mutta suuri osa blogista on irtotavaroilla sisustamiseen liittyvää kuvamateriaalia.

KUVA 22. Rintsiikka-blogin talon muutoskuvia.

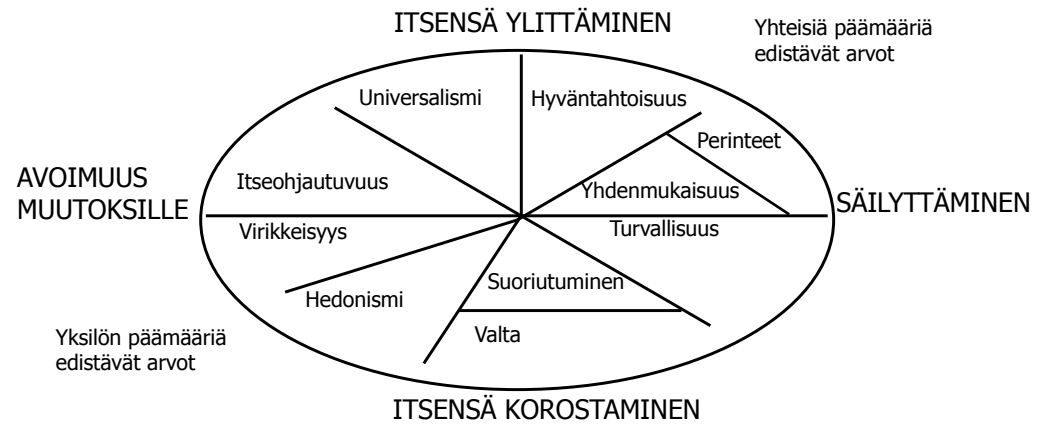

4 ARVOKONFLIKTITYPOLOGIA

Suunnittelun kulmakivenä on käytetty Martti Puohiniemen arvokonfliktitypologiaa. Tutkimus typologian taustalla on toteutettu kyselyllä vuosina 1991-2001, ja sen kohderyhmänä ovat olleet 15-75-vuotiaat suomalaiset. (Puohiniemi, 2002.)

Puohiniemi on julkaissut arvokonfliktitypologiansa vuonna 2002, ja on otettava huomioon ajankuvan muuttuminen ja pidettävä kriittinen ote tekstiä luettaessa. Yleiskuvan kartoitus ryhmistä ja arvoista pysynee melko muuttumattomana, mutta joissain osa-alueissa voi heti huomata ajankuvan vaikutuksen. Ajankuvan muutos on vaikuttanut mm. kulttuuriin harrastuksiin ja muihin kiinnostuksen kohteisiin.

Puohiniemen teoria pohjautuu Schwartzin kehittämään arvokehään, jossa määritellään arvojen keskinäiset suhteet. (KUVA 23.) Kehällä vierekkäin olevat arvot täydentävät toisiaan ja vastakkaiset ovat ristiriidassa keskenään. Arvokehän perusteella voidaan vetää johtopäätös, jonka mukaan avoimuus muutoksille ja säilyttäminen sulkevat toisensa pois, samoin muiden huomiointi ja itsensä korostaminen. Kehän vastakkaisille puolille sijoittuvat arvot ovat siis toisensa pois sulkevia ja keskipisteen samalle puolen sijoittuvat täydentävät toisiaan. (Puohiniemi 2002).

KUVA 23. Schwartzin arvokehä

4.1 ARVOT, ASENTEET JA AJANKUVA

Arvot, asenteet ja ajankuva -tutkimuksessa (kts. luku 1.2.1 Arvokäsitysteistö.) on tutkittu suomalaisten arvoja ja arvomuutoksia sekä ajankuvassa voimakkaasti näkyviin ilmiöihin suhtautumista. (Puohiniemi 2002.)

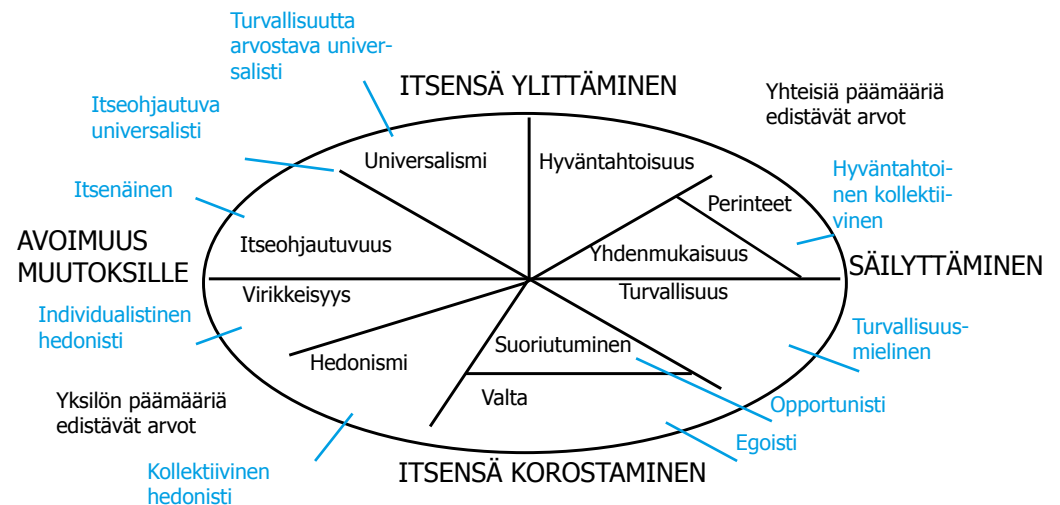
Arvot edellyttävät aina yksilöä eli niitä ei voi keksiä itse. Ihmisellä on luontainen tarve olla tekemisissä toisten ihmisten kanssa, ja siksi yleensä pyrimme elämään sovussa muiden kanssa. Arvot opitaan kotoa, koulusta tai työpaikalta, mikä selittää yksilön arvoprofiilin samanlaisuutta ympäröivän yhteisön kanssa.

Ajankuvan muuttuminen vaikuttaa ihmisten arvoihin jollain tapaa. Esimerkiksi lisääntynyt älypuhelinien käyttö lisää ihmisten riippumattomuutta, vaikkei tekisikään heistä täysin individualistisia.

4.2 ARVOKONFLIKTITYPOLOGIA

Suomalaiset on jaettu yhdeksään eri luokkaan arvojensa perusteella. Tätä luokittelua kutsutaan arvokonfliktitypologiaksi, koska siihen on laskettu ihmisen koko arvoprofiili ristiriitaisuuksineen. Arvoristiriidan muodostavat arvokartan vastakkaisilla puolilla olevat arvot, kuten turvallisuus ja virikkeisyys. Typologian idea on luokitella ihmiset arvojensa perusteella erilaisiin, toisensa poissulkeviin ryhmiin. Ihmisten luokittelussa muutamien pääluokan mukaan vaarana on jokaisen yksilön ainutlaatuisuuden loukkaus. Luokittelu on kuitenkin oikeutettua, kunhan vain muistaa, millä perusteilla luokittelu on tehty. (Puohiniemi 2002).

Typologian arvotyypit on mahdollista sijoittaa Schwartzin arvokehäälle, jolloin kukin ryhmä sijoittuu kehälle hallitsevien arvojensa kohdalle. (KUVA 24.)

KUVA 24. Arvokonfliktitypologia suhteessa arvokehään

Arvokonfliktitypologiaan kuuluvat ryhmät ovat itseohjautuva universalisti, itsenäinen, individualistinen hedonisti, kollektiivinen hedonisti, egoisti, turvallisuusmielinen, turvallisuutta arvostava universalisti, hyväntahtoinen kollektiivinen sekä opportunisti. (Puohiniemi 2002.) Esittelen kustakin ryhmästä pääasiat, arvot ja harrastukset, mutta keskityn suunnittelun kannalta perusteellisemmin egoistiin, itsenäiseen ja hyväntahtoisien kollektiiviseen. Ne ovat keskenään erilaisia arvotyyppejä, jotta suunnittelusta tulee tarpeeksi monipuolista. Nämä ryhmät sijoittuvat arvokehällä riittävän kauas toisistaan, jolloin erilaiset arvot ovat mukana suunnittelussa.

4.2.1 ITSEOHJAUTUVA UNIVERSALISTI

Vastaajista 14% kuuluu tähän ryhmään, ja heistä 58% on naisia. Koulutustaso on keskimääräistä korkeampi ja keski-ikä on 41,0 vuotta. (Puohiniemi 2002, 52.)

Nimensä mukaisesti tätä ryhmää ohjaavat itseohjautuvuus ja universalismi. He haluavat tehdä päätöksensä itse, mutta eivät itsekkäin perustein. He hyväksyvät myös muiden itsenäiset päätökset. Uusien ratkaisujen etsiminen ja riskinotto ovat tärkeitä itseohjautuvalle universalistille. He suhtautuvat yhteiskuntaan kriittisesti. Kaupallisuuteen ja taloudellisuuteen suhtaudutaan kielteisesti, ja he näkevät myös ajassamme enemmän kielteistä kuin myönteistä. Luonnonsuojelu ja ympäristöasiat ovat tärkeitä itseohjautuvalle universalistille. Kulttuuri, taiteet ja tieteet kiinnostavat keskimääräistä enemmän, kun taas autoilu ja urheilu-uutiset kiinnostavat vähemmän. (Puohiniemi 2002, 52.)

Lukeminen on itseohjautuvien universalistien korostunein harrastus. Muutkin kulttuurin osa-alueet kiinnostavat, kuten teatteri, elokuvat ja musiikki. Tietokoneen käyttö ja internet korostuvat myös. Luovat harrastukset, kuten piirtäminen, maalaaminen ja valokuvaus, korostuvat. Lemmikkieläinten omistaminen ja hoito ovat tässä ryhmässä tyypillisempää kuin muissa ryhmissä. Liikuntaharrastukset eivät erityisemmin profiloi tätä ryhmää. Hyötyliikuntaa, polkupyöräilyä, voimistelua, kävelyä ja joogaa harrastetaan useammin kuin muissa ryhmissä. Sosiaaliset suhteet ja ruoanlaitto ovat tärkeitä ajanvieron keinoja. Sosiaalisuuden ääripäät korostuvat itseohjautuvan universalistin elämässä, he haluavat viettää aikaa ihmisten kanssa mutta harrastavat mielellään myös yksin. (Puohiniemi 2002, 152.)

4.2.2 ITSENÄINEN

6% vastaajista kuuluu itsenäisten ryhmään, ja heistä peräti 69% on miehiä. Ryhmän keski-ikä on 33,5 vuotta ja koulutustaso keskimääräistä korkeampi. (Puohiniemi 2002, 53.)

Itsenäiset toimivat ja ajattelevat itsenäisesti ja hyväksyvät myös muiden itsenäiset valinnat. He valitsevat itse omat päämääränsä ja pitävät huolen niiden saavuttamisesta. Heillä on toisaalta tarve kontrolloida ja hallita elämäänsä, toisaalta he etsivät jännitystä ja vaihtelua, ja näin ollen he elävät arvostiridassa. Itsenäiset vaalivat valinnanvapautta ja kannattavat tehokkuusajattelua. He eivät hyväksy perinteisiä auktoriteetteja ja arvoja, mutta suhtautuvat kuitenkin aikaamme enemmän myönteisesti kuin kielteisesti. Heitä kiinnostaa tieteet, taiteet, matkailu, viihde, tietotekniikka ja autot. Maatalous, puutarhanhoito, politiikka tai muut yhteisten etujen ajaminen eivät kiinnosta heitä. (Puohiniemi 2002, 53.)

Itsenäiset harrastavat monipuolisesti liikuntaa laidasta laitaan, rauhallisista lajeista vauhdikkaisiin. Joukkoon lukeutuu mm. lenkkeily, kuntosali, kalliokiipeily, sähly, uinti ja rullaluistelu. Myös kulttuuriset harrastukset korostuvat. Musiikki, elokuvat, konsertit, piirtäminen ja valokuvaus ovat osana itsenäisen kulttuurista harrastustoimintaa, ja itsensä kehittäminen on tärkeää. Matkailu, kirpputorit ja tietokoneiden kanssa tekeminen kiinnostavat. (Puohiniemi 2002, 152.)

4.2.3 INDIVIDUALISTINEN HEDONISTI

Individualistisia hedonisteja on 16%, miehiä ja naisia on yhtä paljon. Keski-ikä on 33,4 vuotta, ja ryhmä onkin nuorin kaikista vastaajista. Koulutustaso on keskimääräistä korkeampi. (Puohiniemi 2002, 54.)

Nimensä mukaisesti individualistiset hedonistit tekevät valintansa oman mielihyvän perusteella, ja he elävät selvästi itseään varten. He arvostavat yksilönvapauksia, yksilöllisiä nautintoja sekä tehokkuusajattelua ja kaupallisuutta. Kiinnostus suuntautuu viihteisiin ja henkilökohtaisiin asioihin, ja aikaamme suhtaudutaan myönteisesti. Matkailu, muoti, internet ja elokuvat kiinnostavat individualistista hedonistia. Kollektiivinen vastuunotto ei kiinnosta, kuten ei myöskään puutarhanhoito, maatalous, politiikka tai kriisialueiden avustustyö. (Puohiniemi 2002, 54.)

Individualististen hedonistien harrastuneisuus kohdistuu viihteellisyyteen, kuten musiikkiin, elokuvaan ja ravintoloihin. Perheen ulkopuoliset sosiaaliset suhteet koetaan tärkeiksi, mutta myös yksinolosta ja laiskottelusta nautitaan. Individualistiset hedonistit harrastavat enemmän kilpailulajeja ja yksilösuorituksia sekä merkkিতavaramarkkinoinin alueet eli brändätyt harrastukset kuten jääkiekko, laskettelu ja rullaluistelu. (Puohiniemi 2002, 153.)

4.2.4 KOLLEKTIIVINEN HEDONISTI

Kollektiivisiin hedonisteihin lukeutuu 7% vastaajista. Jakauma on melko tasainen miesten ja naisten välillä. Keski-ikänsä ryhmä on 37,8 vuotta ja koulutustaso on lähellä väestön keskiarvoa. (Puohiniemi 2002, 55.)

Kollektiiviset hedonistit elävät arvostiridiassa. He arvostavat toisaalta henkilökohtaisia nautintoja, mutta ovat myös valmiita laittamaan lähi-piirin edut omiensa edelle. elämään suhtaudutaan kevyen viihteellisesti ja kaupallisuuteen hyväksyvästi. Ryhmä ei ole yhteiskunnallisesti su-vaitsevainen tai kulttuurisesti avoin. Kollektiiviset hedonistit asettavat mielellään rajoja muille, kunhan heidän omia vapauksiaan ei rajoiteta. Aikaamme suhtaudutaan kielteisesti. Kiinnostus kohdistuu huvi-ilmoituk-siin, julkkiksiin, urheilu-uutisiin, internetiin ja mainontaan. Taiteet, tiede tai talousuutiset eivätkä yhteiskunta- tai ympäristöasiat kiinnosta heitä. (Puohiniemi 2002, 55.)

Kollektiiviset hedonistit katsovat televisiota muita ryhmiä enemmän. Musiikin kuuntelu ja Formula 1 –kilpailut ovat kymmenen suosituimman harrastuksen joukossa. Ryhmän kollektiivisuus näkyy harrastuksissa ja vapaa-ajassa; ryhmän jäsenet harrastavat joukkuelajeja, hyväntekeväi-syytyötä, yhdistystoimintaa ja seurakuntatyötä. Lemmikkieläinharras-tukset ovat tärkeitä kollektiiviselle hedonistille. Ryhmän arvot heijastuvat harrastuksissa; aktiivinen yhdessäolo, muiden auttaminen ja joukkuelii-kunta ovat ryhmälle tärkeitä. (Puohiniemi 2002, 153.)

4.2.5 EGOISTI

Tähän ryhmään kuuluvia on selvästi vähiten vastaajista, vain 3%. Ja-kauma on epätasainen miesten ja naisten välillä, miehiä on 73%. Ryh-män keski-ikä on 34,4 vuotta ja he ovat korkeasti koulutettuja. (Puohi-niemie 2002, 56.)

Egoisteilla on tietynlainen pätemisen tarve, ja he haluavat saavuttaa sosiaalista arvostusta valtajärjestelmässä. Egoistit ovat konservatiiveja ja kannattavat yhteiskunnallista järjestystä ja turvallisuutta, eivätkä he siksi suhtaudu suopeasti vieraiden kulttuurien edustajiin eivätkä uusiin yhteiskunnallisiin näkemyksiin. He ovat kiinnostuneita uudesta tekniikasta, taloudesta ja viihteestä, kun taas luonnonsuojelu, ihmissuhteet ja ruokaohjeet kiinnostavat heitä keskimääräistä vähemmän. (Puohiniemi 2002, 56.)

Harrastuksia egoistilla on tasaisesti liikunnan, matkailun ja sosiaalisuu-den välillä. Kuntosali, tennis ja laskettelu ovat kärkipäässä heidän liikun-taharrastuksissaan. Internet ja tietokoneet kiinnostavat egoistia lähes yhtä paljon kuin itsenäisiä. Kirjallisuus, elokuvat ja iltapäivälehdet kuvas-tavat egoistin kulttuurista harrastuneisuutta, ja viihteellisyys ylipäättään on heille tärkeää. Moottoriurheilu ja urheiluotteluissa käynti kiinnostavat egoistia. Matkailu on myös tyypillinen harrastus. (Puohiniemi 2002, 154.)

4.2.6 TURVALLISUUSMIELINEN

Vastaajista 16% on turvallisuusmielisiä, heistä 55% on miehiä. Koulutustaso on matala ja keski-ikä (45,6 vuotta) on keskimääräistä hieman korkeampi. (Puohiniemi2002, 57.)

Turvallisuusmieliset arvostavat asioiden jatkuvuutta, tasaisuutta ja yllätyksetöntä elämää. Auktoriteettiin ja luonnonvarojen hyödyntämiseen suhtaudutaan myönteisesti. Yksilönvapauksien vaalimista, kulttuurista avoimuutta sekä yhteiskunnallista ja seksuaalista sallivuutta vieroksuetaan. Mistään tietystä aihepiiristä ei olla kiinnostuneita, mutta taiteet ylipäätään kiinnostavat keskimääräistä vähemmän. (Puohiniemi 2002, 57.)

Turvallisuusmielisten harrastukset painottuvat aktiiviseen tekemiseen, ulkoiluun, matkailuun ja yhdessäoloon perheen kanssa. Varsinaisesti liikuntaharrastuksia ei ole, vaan ennemminkin liikkuminen painottuu hyötyliikuntaan ja ulkoiluun, kuten metsästyksen, kalastukseen ja hiihtoon. Muu harrastuneisuus jakautuu tasaisesti ruuanlaiton, sosiaalisten suhteiden, moottoriurheilun seuraamisen, kirkossa käynnin ja urheiluotteluissa käyntien välillä. (Puohiniemi 2002, 154.)

4.2.7 TURVALLISUUTTA ARVOSTAVA UNIVERSALISTI

7% vastaajista kuuluu turvallisuutta arvostaviin universalisteihin, ja heistä miehiä ja naisia on yhtä paljon. Keski-ikä on korkea (51,0 vuotta). (Puohiniemi 2002, 58).

Turvallisuutta arvostavat universalistit elävät arvoristiriidassa, koska toisaalta he arvostavat yllätyksetöntä elämää, kun taas toisaalta he ovat valmiita laittamaan tuntemattomien ihmisten tai luonnon hyvinvointitarpeet omiensa edelle. He ovat suvaitsevaisia ja kulttuurisesti avoimia. Teollisuuteen, yhteisiin sääntöihin ja aikaamme suhtaudutaan myönteisesti. Poliittikka, kirja-arvostelut ja puutarhanhoito kiinnostavat, kun taas kevyt viihde kuten internet, elokuvien ensi-illat eivätkä julkkisten asiat kiinnosta. (Puohiniemi 2002, 58).

Turvallisuutta arvostavien universalistien harrastuksia leimaa perheen kanssa yhdessä tekeminen sekä kulttuurinen avoimuus ja itsensä kehittäminen. Harrastuksia on monipuolisesti. Etenkin yhteiskunnalliset asiat kiinnostavat, ja sanomalehtiä luetaan enemmän kuin muissa ryhmissä. Liikunnallisista harrastuksista tärkeimpiä ovat ulkoilu, kuten kävely, pyöräily ja hiihto. Myös kirkossa käynti, moottoriurheilun seuraaminen ja matkailu kiinnostavat. (Puohiniemi 2002, 154).

4.2.8 HYVÄNTAHTOINEN KOLLEKTIIVINEN

Hyväntahtoisia kollektiiveja vastaajista on 6%. Tässä ryhmässä naisia on eniten, jopa 62%. Keski-ikänsä ryhmä on vanhin (51,6 vuotta) ja koulutustaso on matalampi kuin muilla ryhmillä. (Puohiniemi 2002, 59.)

Hyväntahtoiset kollektiiviset kunnioittavat perinteitä ja haluavat asua harmoniassa ympäristön asettamien normien kanssa. He pitävät huolta lähipiiristään ja asettuvat mieluiten taka-alalle. He arvostavat yhteisöllisyyttä ja yhteiskunnallista kontrollia eivätkä hyväksy yksilönvapauksien yletöntä korostamista. Uusi tekniikka, asunnon vaihto, matkailu, internet ja kaupallisuus ei kiinnosta heitä, kun taas puutarhanhoito, maatalous ja terveydenhoitoalan uutiset kiinnostavat. (Puohiniemi 2002, 59.)

Hyväntahtoiset kollektiiviset harrastavat liikuntaa vähäisessä määrin, kävely ja hiihto ovat suurimmat liikuntaharrastukset. Sukulaisten tapaa-minen, vapaaehtoistyö ja hyväntekeväisyys ovat tärkeitä heille, samoin kirkossa käynti muulloinkin kuin juhlapyyhinä. Ylipäättään muiden auttaminen korostuu hyväntahtoisien kollektiivisen elämässä. Ruuanlaitto ja viherkasvien hoito ovat myös tärkeässä asemassa. (Puohiniemi 2002, 155.)

4.2.9 OPPORTUNISTI

Opportunisteja vastaajista on 12%. Miehiä on 53%. Keski-ikänsä ryhmä on 47,6 vuotta ja koulutustaso on keskimääräistä hieman matalampi. (Puohiniemi 2002, 60.)

Arvot eivät juuri ohjaa opportunistien elämää. Turvallisuus kuitenkin korostuu, ja tilanteesta riippuen valitaan turvallisempi vaihtoehto. Voima viehättää opportunisteja, ja he suhtautuvatkin myönteisesti ydinvoimaan, euroon ja armeijaan. Juuri mikään kysytystä asiasta ei herättänyt opportunisteissa kielteistä reaktiota, ainoastaan siviilipalvelu on keskimääräistä kielteisempää heille. Tietotekniikan uutiset sekä urheilu-uutiset kiinnostavat ryhmää enemmän kuin muuta väestöä. Opportunistin maailma muodostuu mahdollisuuksista, mutta ovat varovaisia. (Puohiniemi, 2002, 60.)

Opportunistin harrastukset ovat perhekeskeisiä, mutta ryhmän arvomaailma ei paljastu harrastuksista. Ajanvietto perheen ja sukulaisten kanssa korostuu. Liikunnallisuus ei erityisemmin korostu ryhmän harrastuksissa, mutta kävelyä harrastetaan paljon. Perinteinen teatteri, matkailu ja tietokoneet ovat tärkeitä harrastuksia. (Puohiniemi, 2002, 155.)

5 MUOTOKIELI JA KÄYTTÄJÄRYHMÄT

Työskentelyn seuraava vaihe on kerätä käyttäjistä ominaispiirteitä ja muuntaa ne kuviksi. Kuvilla tuodaan esiin käyttäjille suunnattun tuotteen toivottuja ominaisuuksia.

5.1 MUOTOKIELI

Kettusen (2000, 81) mukaan muotokielellä tarkoitetaan niitä ratkaisuja, joiden pohjalta tuotteen ulkonäkö, visuaalisuus sekä käytettävyys muodostuvat. Se on ikään kuin tuotteen visuaalinen ohjeisto, jonka pohjalta tehdään kaikki muotoiluun liittyvät ratkaisut, kuten sommittelu, rytmi ja tekstuurit. Muotokielen tavoite on tehdä selväksi muotoilun tavoitteet sekä keinot sen saavuttamiseksi.

Muotokieli jaetaan kolmeen taulujen muodossa esitettyyn vaiheeseen; elämäntapa, muotokieli ja muotokielen luonnostelu. Elämäntapataulus- sa kuvataan kohderyhmä visuaalisesti ilmaisten ryhmän sosiaalisia ja persoonallisia arvoja, kulutustottumusta ja elämäntapaa. Kuvat voivat ilmaista tunnetta, sisustusta tai ympäristöä. Tärkeintä on saada vangituksi se tunne, joka syntyy käyttäjän ensimmäisen kerran tuotteen nähdessään. (Kettunen 2000.)

Muotokielitauluun kerätään kuvia, joilla on onnistuttu saavuttamaan haluttuja tunteita ja jotka sopivat kohderyhmän arvoihin. Kuvien ei tarvitse liittyä käsillä olevaan muotoiluprosessiin, vaan ideoita voi lähteä hake- maan mistä tahansa kohderyhmästä. (Kettunen 2000, 82.)

Muotokielen luonnostelu on sananmukaisesti visuaalista ilmaisua siitä, miltä tuotteen muotokieli tulee näyttämään. Luonnostelun voi tehdä piir- tämällä, hahmomalleilla, plastisella sommittelulla tai tietokonemallinnuk- sella. Tärkeintä on välittää käyttäjälle idea halutusta kokonaismuodosta tai yksityiskohdista. (Kettunen 2000).

5.2 LUOKITTELEVA IDEATAULU

Listasin ensin Puohiniemen mukaan asiat, jotka hän tuo esiin kustakin valitsemastani ryhmästä. Näiden tietojen perusteella lähdin laatimaan kullekin ryhmälle tarkempaa kuvausta, josta käy ilmi heidän tyyliinsä asua ja tehdä valintoja kodin sisustuksen suhteen. Koska kuvien avulla on helppo välittää tunnelmia ja ajatuksia, päätin käyttää lisäksi apuna Mari Mäkelän opinnäytetyössään suunnittelemaansa luokittelevaa idea- taulua. (Mäkelä 2008).

Mäkelän luokittelevassa ideataulussa tarkoituksena on kerätä kuvia ja sanoja käyttäjästä. Ideataulun rakenne on muuttumaton, mikä helpottaa sen kokoamista ja lukemista. Taulussa on kolme eri osiota (KUVA 25.). Ensimmäiseen osioon kerätään muotoja, materiaaleja, värejä ja tuoteku- via. Toinen osio koostuu tunnelmakuvista ja arvoista. Kolmanteen osioon tulee ns. mielenkiintoisia muuttujia, millä tarkoitetaan uudenlaisen näkö- kulman luomista yhdistämällä innovatiivisia elementtejä toisiinsa. (Mäke- lä 2008.)

Alun perin oli tarkoitus kerätä kuvia internetin kuvapalvelimien kautta käyttäjätauluihin. Kuvien hakuun käytin Pinterest-kuvapalvelua, josta löytyy valtava määrä kuvia eri aihealueisiin liittyen. Pinterestissä voi rakentaa kuvatauluja, johon voi kerätä tiettyyn kategoriaan liittyvää kuvamateriaalia. Keräsin sinne kullekin käyttäjäryhmälle omat taulunsa, mutta suunnittelun edetessä päätin käyttää lisäksi mahdollisimman paljon itse ottamiani valokuvia käyttäjätauluissa. Näin sain hyödynnettyä omaa visuaalista osaamistani suunnittelussa. Osan kuvista otin nimenomaan opinnäytetyötä varten, ja osa löytyi aiemmin ottamistani valokuvista. Hyödynsin kuitenkin Pinterest-tauluja suunnittelun apuna hakiesani tunnelmia ja kuvia muotokielitauluihin.

Kerron muutamalla sanalla, millainen kunkin käyttäjäryhmän tyypillinen esimerkkihenkilö tai perhe on. Tämä helpottaa työskentelyä, koska suunnitteluvaiheessa pohtimani tilaratkaisut on helpompi kohdentaa jollekin konkreettiselle henkilölle kuin pelkälle arvoprofiilille.

5.3 MUOTOKIELITAU LU EGOISTILLE

Suunnittelun avuksi mietin, minkälainen on perusegoisti ja mitä hän haluaa ja konkretisoin egoistin arvot tietynlaiseksi ihmiseksi. Egoisti on korkeasti kouluttautunut, hyväpalkkaisessa työssä käyvä nuorehko paris-kunta, jolla on yksi lapsi. He käyttävät rahaa kotiin, asumiseen, autoihin ja ylipäättään asioihin, joilla voivat näyttää olevansa varakkaita. Kaikki, mitä ostetaan, on laadukasta. Kotona ei välttämättä ehditä viettää kovin paljoa aikaa vaativan työn vuoksi, mutta koti pidetään silti edustuskun-nossa muita ihmisiä varten. Egoisti ei juurikaan harrasta mitään erityistä, minkä vuoksi kodista ei voi päätellä mitään hänen henkilökohtaisista asioistaan tai mieltymyksistään.

Vaikka egoisti ei olisikaan kotikeskeinen ihminen, kodilla on tietynlainen status, jonka avulla hän haluaa erottautua. Egoistit haluavat osoittaa pätevyyttään vallitsevan kulttuurin standardien mukaisesti (Puohiniemi 2002, 56). Tämä selittää heidän kiinnostustaan rintamamiestaloja koh-taan, mikä on nykyään nouseva trendi.

Egoisteille rintamamiestalo kotina on myös eräänlainen statussymboli, ja se edustaa heille erilaisuutta. Siinä missä toiset rakentavat mielellään uutta ja näyttävää, egoistit ostavat rintamamiestalon ja kunnostavat sen edustuskuntoon. Näin he pääsevät näyttämään osaavansa arvostaa van-haa ja saavat sen näyttämään vielä modernilta ja hienolta. Rintamamies-talojen tontit ovat suuria ja niillä on hyvä sijainti, minkä vuoksi egoistin saa kiinnostumaan talon hankinnasta. Näin hän pääsee näyttämään olevansa paremmassa asemassa niihin verrattuna, jotka ostavat uuden talon pienellä tontilla.

Egoistin muotokielitaulussa (KUVA 27.) muodot ovat graafisia ja yksin-kertaistettuja olematta kuitenkaan tylsiä. Värimaailma on hillitty ja ele-gantti. Erilaiset sinisen, violetin ja harmaan sävyt luovat arvokkuutta ja ne vetoavat egoistiin.

Materiaalivalintoja tehdään laadun ja uuden teknologian mukaan, mutta myös perinteisiä materiaaleja käytetään. Rohkeat ja innovatiiviset rat-kaisut ohjaavat egoistin valintoja. Egoisti haluaa toisaalta pois totutusta, mutta toisaalta on hyvinkin konservatiivinen. Tyylikkyys, trendikkyys ja avaruus ovat kodin ominaispiirteitä. Pelkistetty ja hillitty sisustus muuta-mine kiinnostavine yksityiskohtineen kuvastaa egoistin kotia.

MUOTOKIELITAU LU EGOISTILLE

KUVA 27. Muotokielitaulu egoistille. (Järvinen 2014-04-28.)

5.4 MUOTOKIELITAU LU HYVÄNTAHTOISELLE KOLLEKTIIVISELLE

Hyväntahtoi siin kollektiivisiin lukeutuvat hieman vanhemmat pariskunnat, joiden lapset ovat jo muuttaneet pois kotoa. Koti on kuitenkin edelleen koko perheen kohtaamispaikka, ja se näkyy tilaratkaisuissa ja sisustuksessa. Kodissa on tilaa lapsille ja lapsenlapsille heidän vierailujensa ajaksi, ja varsinkin yläkerta on hyödynnetty jälkikasvun käyttöön.

Pariskunnan harrastuksiin kuuluvat ulkoilu niin kevyen liikunnan kuin piha töidenkin merkeissä, sosiaaliset suhteet ja kulttuuri. Kotia sisustetaan ja remontoidaan maltillisesti ja tarkkaan harkiten, ja valintojen taustalla vaikuttavat ekologiset perinteitä kunnioittavat arvot.

Ryhmään kuuluvat ovat ns. kolmanteen ikään kuuluvia, jotka ovat jättäneet jo työelämän taakseen mutta eivät elä vielä varsinaista vanhuuttaan. Kolmas ikä voi toteutua vain vauraissa maissa, koska se vaatii resursseja. Kolmanteen ikään kuuluvat ovat pitkälti omatoimisia ja harrastavat aktiivisesti. Itsenäisyys, omat valinnat asumisessa ja elämisessä yleensäkin ovat tärkeitä. Kolmatta ikää elävillä henkilöillä ei yleensä enää ole asuntolainaa, joten heillä on mahdollisuus sijoittaa varojaan kodin remontointiin. (Juntto 2008.)

Hyväntahtois en kollektiivisen muotokielitaulussa (KUVA 28.) esiintyvät materiaalivalinnat ovat perinteisiä, helposti huollettavia ja kestäviä. Luonnonmateriaalit ja niiden kierrätettävyys ovat tärkeässä roolissa. Hyväntahtoinen kollektiivinen vieroksuu moderneja keinotekoisia materiaaleja, koska ne tuntuvat uusilta ja pelottavilta. Koti on luonteeltaan lämmin henkinen ja toimiva.

Hyväntahtoista kollektiivista kuvaavat muodot ovat pehmeälinjaisia ja selkeitä. Yksinkertaisuus muodoissa kuvastaa ryhmän mutkatonta asennetta ja pehmeät muodot lämm inhenkisy yttä. Värimaailma on maanläheinen ja lämmin. Erilaiset ruskeat, vihreät ja poltetun maan sävyt kuuluvat hyväntahtois en kollektiivisen sisustukseen.

MUOTOKIELITAU LU
HYVÄNTAHTOISELLE
KOLLEKTIIVISELLE

KUVA 28. Muotokielitaulu hyväntahtoiselle kollektiiviselle. (Järvinen 2014-04-28.)

5.5 MUOTOKIELITAU LU ITSENÄISELLE

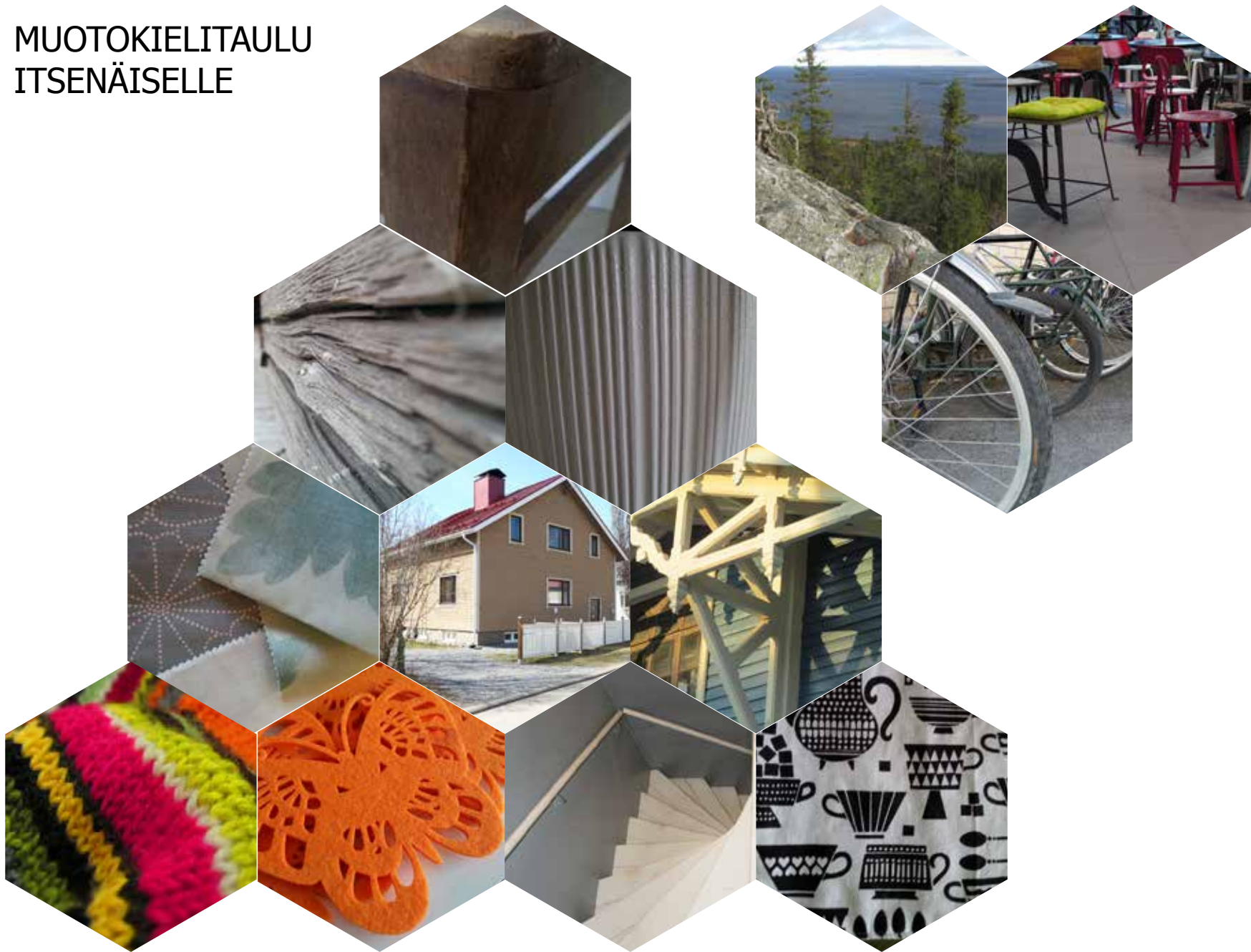
Itsenäisen esimerkkiryhmä on nelihenkin perhe, jossa kunnioitetaan jokaisen perheenjäsenen omaa näkemystä ja tahtoa. Perhe harrastaa yhdessä monipuolisesti liikuntaa ja kulttuuria, mutta jokaisella on myös omat harrastuksensa ja kaveripiirinsä.

Tekniikka ja uudet asiat näkyvät itsenäisen kodissa. Innovatiiviset ja persoonalliset ratkaisut niin materiaaleissa kuin rakenteissakin ilmentävät heidän arvojaan. Itsenäinen haluaa erottua massasta ja tekee kotiin liittyvät valintansa sen mukaan. Ratkaisut voivat olla hyvinkin erikoisia ja erottuvia, kunhan ne eivät vain ole tylsiä. Tilat pidetään omina kokonaisuuksinaan eikä suuria yhteisiä tiloja kaivata. Lapsilla on omat huoneensa, joissa he saavat tehdä omat päätöksensä ja ratkaisunsa

Itsenäisen muotokielitaulussa (KUVA 29.) on hyvinkin selkeä ja graafinen tyyli, koska hän tietää mitä haluaa ja tekee töitä sen eteen. Värimaailma on toisaalta hillitty, toisaalta rohkeitakin värejä uskalletaan käyttää. Itsenäisen materiaalivalinnat ovat yhdistelmä perinteisiä ja uusia, rohkeitakin valintoja. Kodissa saa näkyä asukkaan mieltymykset ja harrastuneisuus.

Itsenäisen sisustustyyliin kuuluu olennaisena osana yhdistellä keskenään erilaisia asioita, uutta ja vanhaa, hillittyjä ja räväköitä värejä, sileitä ja karkeita pintoja. Kodissa on paljon tekniikkaa ja viihdekeskus on tärkeä. Kodin neliöt otetaan tehokkaaseen käyttöön. Itsenäinen ei juurikaan järjestä suuria illanistujaisia kotonaan, vaan koti on ennemminkin yksityisyyden paikka.

MUOTOKIELITAULU ITSENÄISELLE

KUVA 29. Muotokielitaulu itsenäiselle. (Järvinen 2014-04-28.)

6 SUUNNITTELU

Rajasin opinnäytetyössäni tilasuunnittelun muutoskohteeksi talon yläkerran ja keskikerroksen, koska ne ovat suurimmalla käytöllä asumisessa. Alakerta on paikka, jossa eniten oleskellaan jo pelkästään keittiön ja olohuoneen ansiosta. Yläkerran tiloissa on mielenkiintoisimpia mahdollisuuksia muutoksiin, koska sivuvinttien käyttöönotto tuo lisäneliöitä ja laskevat katot luovat tilaan jotain erilaista.

En myöskään suunnitellut lisäosia taloon, vaan pysyin rintamamiestalon peruspohjassa. (KUVA 2.) (KUVA 3.) En ottanut huomioon jo mahdollisia rakenteellisia muutostöitä, joita taloihin on saatettu tehdä ajan saatossa, vaan käytin suunnittelun pohjana nimenomaan rintamamiestalon alkupe-
räistä pohjakuvaa. Se on kuitenkin periaatteiltaan sama suuressa osassa taloista, ja jo tehdyt muutokset eri taloissa poikkeavat toisistaan niin paljon, että niiden huomiointi suunnittelussa on mahdotonta.

Pohjakuvan sain käyttööni vanhemmiltani, joilla on säilynyt tallessa oman talomme viralliset alkuperäiset pohjakuvat. (LIITE 1.) Näin varmistuin kuvien alkuperästä ja virheettömyydestä.

Tein tilakonseptit egoistille ja hyväntahtoiselle kollektiiviselle, koska niistä oli helpoin poimia ryhmän tyypillisimmät piirteet ja konkretisoida ne kuviksi ja tiloiksi. Lisäksi ryhmät olivat toisistaan riittävän poikkeavia, jotta suunnittelusta tuli monipuolista ja konsepteista erilaisia. Luonnostelin muutamia tilaratkaisuja (KUVA 32.) (KUVA 33.) (KUVA 34.), joiden pohjalta vein suunnittelua eteenpäin.

6.1 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Suunnittelun kulmakivinä olivat käyttäjäryhmät sekä rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisen tuoma näkökulma. Pysin pitämään koko ajan mielessä rintamamiestalon alkuperäisen ideologian ja tuomaan sen esiin kummankin käyttäjäryhmän tilakonseptissa.

Koska rintamamiestalojen sauna- ja peseytymistilat ovat kellarikerroksessa enkä tässä työssä siihen puutu, tulee peseytymistiloille löytyä paikka joko talon ylä- tai alakerrasta. Saunan paikan päätin jättää kellarikerrokseen, koska siellä sille on jo varattu tila ja saunan rakentaminen ylempiin kerroksiin vaatisi paljon tilaa, rahaa ja työtä. Kylpyhuoneelle tuli siis suunnitella tilat ylempiin kerroksiin.

Keittiötä suunnitellessa käytin apuna RT-kortiston mitoitusohjeita ja -säännöksiä, joiden pohjalta tein kummallekin käyttäjäryhmälle tietyt päätökset suunnittelussa. En suunnitellut jokaisen kaapin paikkaa ja sisältöä erikseen, mutta jo olemassa olevien rakenteellisten ratkaisujen perusteella tietyt asiat on järkevintä jättää niille paikoilleen. Näitä ovat vesipiste ja ilmanvaihtokanava sekä ikkunat. Vesipisteen siirto on toki mahdollista, mutta sille ei ollut tarpeeksi perusteluja, koska sen nykyinen paikka osoittautui suunnitelmissani varsin hyväksi. Loput keittiöstä muotoutui luontevaksi kokonaisuudeksi vesipisteen ympärille, lähtien liedestä ja liesituulettimesta.

Liesi ja vesipiste sijoitetaan samalle seinälle, ja niiden molemmille puolelle tulee jättää vapaata lasku- ja työskentelytilaa vähintään 400mm (RT93-10536). Lisäksi pyrin pitämään jääkaapin näiden lähetyvillä, jotta turhaa kävelyä edestakaisin vältettäisiin keittiössä.

Kylmä- ja kuumalaitteita ei saa sijoittaa vierekkäin energiankulutuksen vuoksi. Esimerkiksi jääkaappia ja uunia ei sijoiteta vierekkäin. (RT93-10536.)

Keittiön lisäksi löytyi muitakin yhteisiä ajatuksia suunnittelulle. Alakerran makuuhuoneesta puretaan komerot niiden epäkäytännöllisyyden vuoksi. Ne sijaitsevat kulkureittiin nähden huonolla paikalla ja niiden käyttöaste ei ole paras mahdollinen. Komeroiden ovi on kapea, ja käytännössä komeron sisään ei mahdu kunnolla seisomaan, vaikka ne onkin alunperin ehkä tarkoitettu sellaisiksi.

Kylpyhuoneelle ja kodinhoitohuoneelle tuli löytyä yläkerrasta tilat, koska alakerran toiminnallisia keskuksia ei voitu pienentää enää. Muutenkin pienestä eteisestä ei voinut ottaa neliöitä kylpyhuoneen käyttöön, eikä laajennus keittiön puolellekaan onnistunut. Lisäksi savupiippu vei oman tilansa.

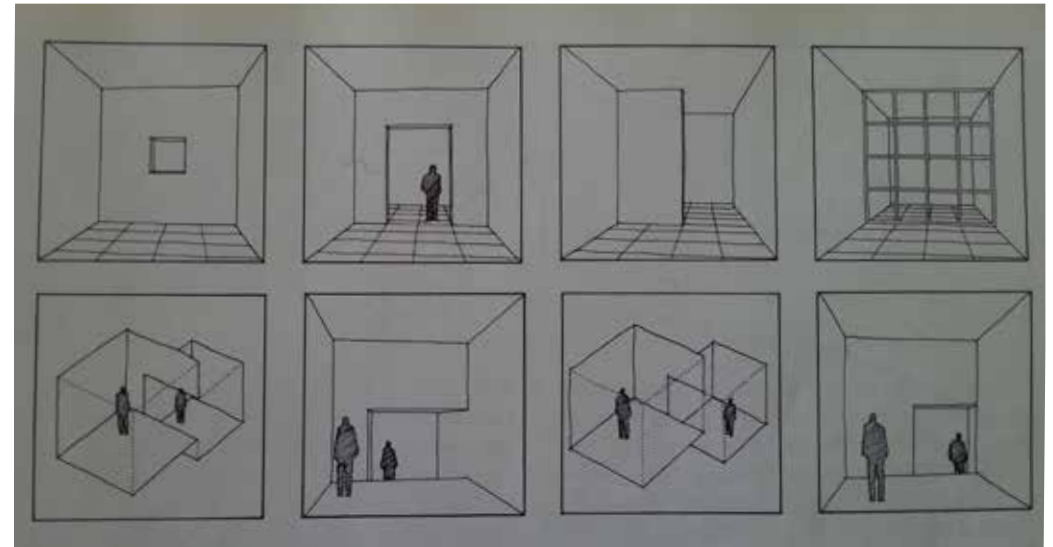
Sivuvinttien seinien kaadoilla saadaan asuinkäyttöön tai säilytykseen lisää neliöitä. Koska seiniä ei kuitenkaan voi kokonaan purkaa talon romahtamisen vaarassa, voidaan seinien koolaukset ottaa esiin purkamalla niiden päällä olevat seinäpinnat, jotka on yleensä tehty pinkopahvista (Rinne 2013) tai muusta tasaisesta rakennuslevystä.

Pelkästään pilareilla saa luotua tilanjaollisen elementin. Rihlaman (1999, 66) mukaan tilan tunnetta voi luoda yksittäisillä rakennusosien kuten palkkien ja ritilöiden avulla. Tilaa voi rajata myös viherkasveilla ja valaistuksella. Tätä pyrin soveltamaan sivuvinttien erilaisten tilanjakomahdollisuuksien suunnittelussa.

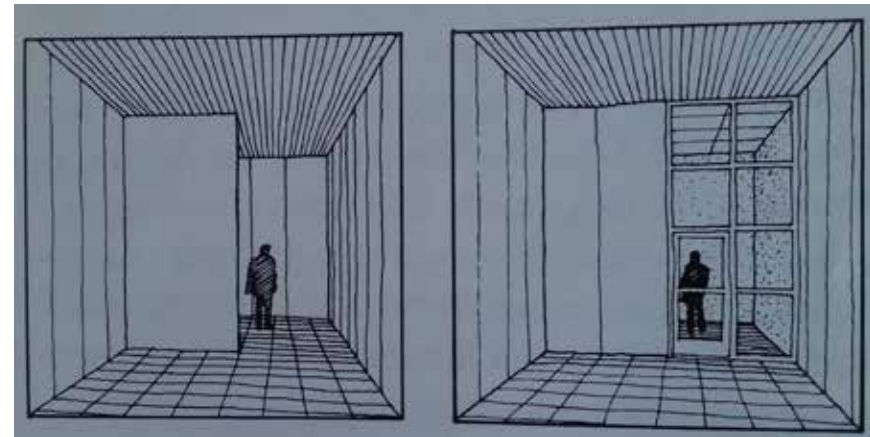
Yläkerran sivuvinttien laskevat katot tuovat tilaan jotain vaihtelua ja mielenkiintoa. Tilan luonteeseen voidaan vaikuttaa sisäkattokorkeuksia muuttamalla. Stenros ym (1984) mainitsee kattokorkeuksien vaihteluiden luomasta viihtyisyyden lisäämisestä. Rakennus ei ole miellyttävä, ellei sen kattokorkeus vaihtelee. Kattokorkeuden tulisi olla suhteessa huonekoon, eli sen pituuteen ja leveyteen, mikä lisää huoneen miellyttävyyttä. Toiseksi intiimit oleskelutilat voivat olla matalampia kuin viralliset tilat kuten odotushallit, joissa ihmiset ovat vieraita toisilleen. Kolmanneksi tilojen, joissa on korkeusvaihteluita, ovat kiinnostavampia kuin tasaiset tilat. Ihmisen ja tilan välinen vuorovaikutus tulee esiin, kun siirrytään eriluonteisesta tilasta toiseen. Huonekorkeudet ovat viestejä tilan käyttötarkoituksesta, ja näitä viestejä ihminen tulkitsee. Kun viesti on selkeä, ihminen tuntee mukavuutta.

Yläkertaan johtava portaikko oli suunnittelussa yksi haasteista. Portaille ei voinut tehdä radikaaleja rakenteellisia muutoksia. Niitä ei voinut kääntää, koska muutenkin pienestä eteisestä olisi tullut entistä ahtaampi, ja kellarikerrokseen johtava portaikko kulki näiden portaiden alla, mikä esti niiden kääntämisen.

Portaikko on avoin yhdeltä sivulta, ja jotta se ei olisi täysin irrallinen eteisestä, tulee tilojen yhdistymistä miettiä tarkkaan. Jos halutaan yhdistää kaksi eri tasossa olevaa tilaa toisiinsa, sen saa parhaiten toteutettua yhteisellä rajapinnalla. (KUVA 30.) Esimerkkinä tästä on yläkertaan johtava portaikko, jossa on alakerrasta yläkertaan jatkuva korkea seinä. Jos seinässä on sama materiaali alhaalta ylös, se saa tilojen liittymisen tuntumaan luonnollisemmalta (Stenros ym 1984). Käytännössä tämä toteutuu rintamamiestaloissa siten, että portaikon jokaisella seinällä on sama materiaali kuin eteisessä, jolloin eteisen tuntuu ikään kuin jatkuvan yläkertaan asti. Myös eteisen ja portaikon lattiapinnan materiaalin ollessa sama tilan jatkuvuus on luontevampaa.

KUVA 30. Eri tasossa olevien tilojen liittyminen toisiinsa.

KUVA 31. Tilojen liittyminen yhteisen pinnan avulla.

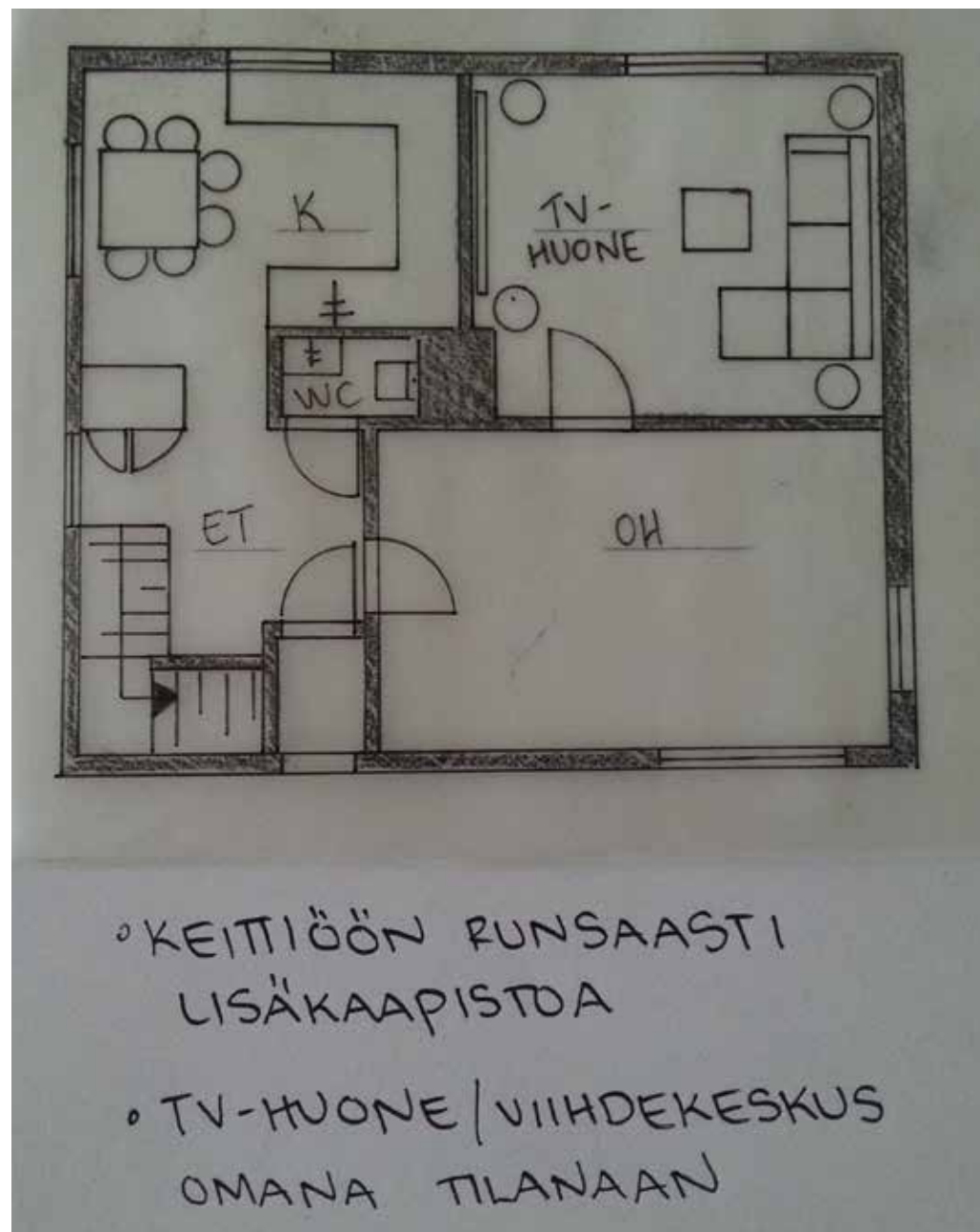
6.2 LUONNOSTELUVAIHE

Lähdin ideoimaan suunnittelua luonnostelemalla hieman erilaisia tilaratkaisuvaihtoehtoja. En vielä tässä vaiheessa pohtinut kovin tarkkaan, kummalle ryhmälle suunnitelmat on kohdennettu, vaan ennemminkin tarkoitus oli kokeilla, miten eri tavalla tiloja on mahdollista jäsentellä.

Yksi vaihtoehto alakerran tilaratkaisuun (KUVA 32.) on pitää keittiö erillisenä alueenaan ja rakentaa entisen makuuhuoneen paikalle tv-/elokuva-huone. Keittiöön saadaan runsaasti lisää räilytystilaa ja se pysyy omana suljettuna tilanaan. Elokuva-huoneesta saadaan kodin viihdekeskus, joka on mahdollista akustoida ja eristää niin hyvin, että elokuvista pääsee nauttimaan kunnolla. Tämä konsepti olisi vastannut lähinnä itsenäisen tarpeita pitäen tilat erillisinä kokonaisuuksinaan ja panostamalla kodin viihdekeskukseen.

Yläkertaan suunnittelin pilareilla rajatun oleskeluauulan heti rappusten yläpäähän. (KUVA 33.) Tässä toteutuu ajatukseni tiiviistä oleskelutilasta, joka on kuitenkin avoin. Kylpyhuoneelle ja kodinhoitohuoneelle järjestin tilaa talon päädyssä, jossa on ikkuna. Tilaan saa luonnonvaloa ja etenkin kodinhoidolliset asiat on mielekästä hoitaa tässä tilassa. Tämä suunnitelma jäi kyydistä pois sen suurien muutosten takia, eikä ison makuuhuoneen taakse jäävä vaatehuonekaan oikein toiminut.

Yksi vaihtoehto yläkerran jäsentelyyn on rakentaa kaksi makuuhuonetta talon molempiin päihin. (KUVA 34.) Isosta makuuhuoneesta pääsee kahteen suureen vaatehuoneeseen, mutta pienemmällä makuuhuoneella ei ole pääsyä kumpaankaan. Tämän vaihtoehdon hylkäsin sen huonon toimivuuden vuoksi.

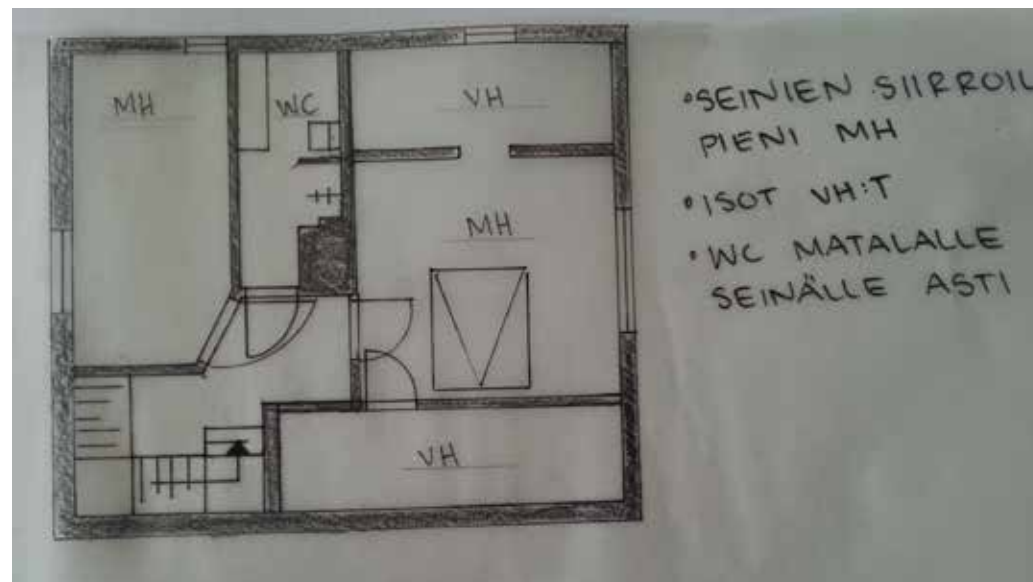

KUVA 32. Luonnostelua alakerran tilanjaosta (Järvinen 2014-03-15.)

KUVA 33. Luonnostelua alakerran tilanjaosta (Järvinen 2014-03-15.))

KUVA 34. Luonnostelua yläkerran tilanjaosta (Järvinen 2014-03-15.)

6.3 TILAKONSEPTI EGOISTILLE

Egoistille uskaltaa suunnitella melko radikaalejakin muutoksia. Egoisti ei pelkää värejä, kontrasteja eikä muutenkaan rohkeita valintoja. Liian räikeitä ja ristiriitaisia valintoja tulee kuitenkin välttää. Egoisti arvostaa laatua, ja haluaakin enemmän pröystäillä laadukkailla materiaaleilla ja tuotteillaan kuin niiden määrällä. Muutosten tulee olla harmonisia ja yhteensopivia, ja kokonaisuudesta pitää tulla ehjä.

Kodin järkevä tilankäyttö ei ole egoistille niin tärkeää kuin ulkonäkö. Tyhjää tilaa saattaa olla paljonkin, eikä kaikkia neliöitä välttämättä oteta tehokkaaseen hyötykäyttöön. Isot huoneet ovat tärkeitä, vaikka niillä ei olisi käyttöä juuri lainkaan. Suuren tilan tuntu saa kodin vaikuttamaan kalliilta, mikä on tärkeää egoistin imagolle.

Avarat, valoisat tilat luovat arvokkuutta, ja egoistille voikin suunnitella suurehkoja rakenteellisia muutoksia. Valitettavasti rintamamiestalon peruspohja ei kuitenkaan mahdollista kovin suuria muutoksia esimerkiksi huonekorkeuden muutoksissa tai tilojen ylenpalttisella avartamisella. Suunnittelu on toteutettava talon ehtojen mukaan, ja mahdollisuudet egoistin tarpeille täytyy löytyä muilla keinoin. Arvokkuus ilmenee tilallisten muutosten lisäksi myös materiaaleissa, väreissä ja huonekaluissa.

Keittiön, ruokailutilan ja olohuoneen yhdistäminen yhdeksi suureksi tilaksi ei käytännössä onnistu seinärakenteiden takia, mutta tilat voidaan liittää toisiinsa erilaisilla arkkitehtonisilla keinoilla. Stenrosin ym (1984, 60) mukaan tilat voidaan liittää toisiinsa yhteisen pinnan materiaalilla, esimerkiksi kahdella vierekkäisellä tilalla on yhteinen seinä, jossa pinta-materiaali jatkuu samana tilasta toiseen ilman vaihtuvia rajapintoja. Näin

tila tuntuu jatkuvan samana. (KUVA 31.) Jotta tilojen liittyminen toisiinsa on luontevaa ja sujuvaa, materiaali ei saa vaihtua niiden rajapinnalla tai siinä ei saa olla raamituksia. Keittiön ja ruokailutilan liittymistä tehostaa ikkunaseinällä kulkeva taso, joka alkaa keittiön työtasona ja jatkuu ruokailutilan puolella tarjoilutasona ja siitä ruokapöytänä. (KUVA 39.)

Koska egoisti on sosiaalinen, hän järjestää paljon illanistujaisia kodissaan, ja viihtyvyyden luonti on tärkeää. Siksi päätinkin suunnitella avotakalle paikan. Avotakalla ei ole lämmitysarvoa talolle, vaan se on ennemminkin tunnelmanluoja, joka luovuttaa säteilylämpöä ympärilleen sen aikaa, kun siinä palaa tuli (RT 51-10715). Kahteen suuntaan aukeava takka luo tunnelmaa sekä ruokailuhuoneeseen että olohuoneeseen. Vaikka talon pohjakuvaan on merkitty tilavaraus takalle, tilanne tulee kuitenkin kartoittaa tapauskohtaisesti erikseen, jotta perustan voi vahvistaa ja takan rakentaminen on turvallista.

Yläkerrassa luonnonvalon määrää lisätään puhkaisemalla uusia ikkunoita. Ikkunat noudattavat samaa linjaa ja kokoa kuin jo olemassa olevat kuivausullakon puolella olevat pikkuikkunat. Näin ulkoarkkitehtuurikin säilyy yhtenäisenä.

Suunnittelin egoistille yläkertaan tasoeroilla toteutettavan oleskelualueen. Tasoerojen vaihtelu eli perustason laskeminen tai korottaminen luo psykologista tunnevaikutelmaa. Korkeammalle nostettu taso luo tunteen etuoikeudesta ja antaa esteettömän näkyvyyden. Laskettu taso taas puolestaan antaa kokemuksen intiimistä viihtyisyydestä. (Stenros ym 1984, 43.)

Ongelmaksi tässä oleskelualueen toteutuksessa koitui kuitenkin se, että lattian laskeminen olisi vaatinut suuren rakenteellisen muutoksen, joka olisi ollut kallis ja hankala toteuttaa. Lattiaa olisi pitänyt avata, purkaa ja rakentaa uusia tukirakenteita. Jos taas toisaalta lattiaa olisi nostettu oleskelualueen ympäriltä, se olisi näiltä osin madaltanut muuta tilaa liikaa. Yläkerran huonekorkeus ei nykytilassaankaan ole kuin 2400mm (KUVA 4.). RT-kortiston (RT 93-10923) mukaan asuinhuoneen huonekorkeuden tulee olla vähintään 2500mm, pientalossa 2400mm. Pienessä osassa asuinhuonetta huonekorkeus voi olla vähemmänkin, mutta ei kuitenkaan alle 2200mm.

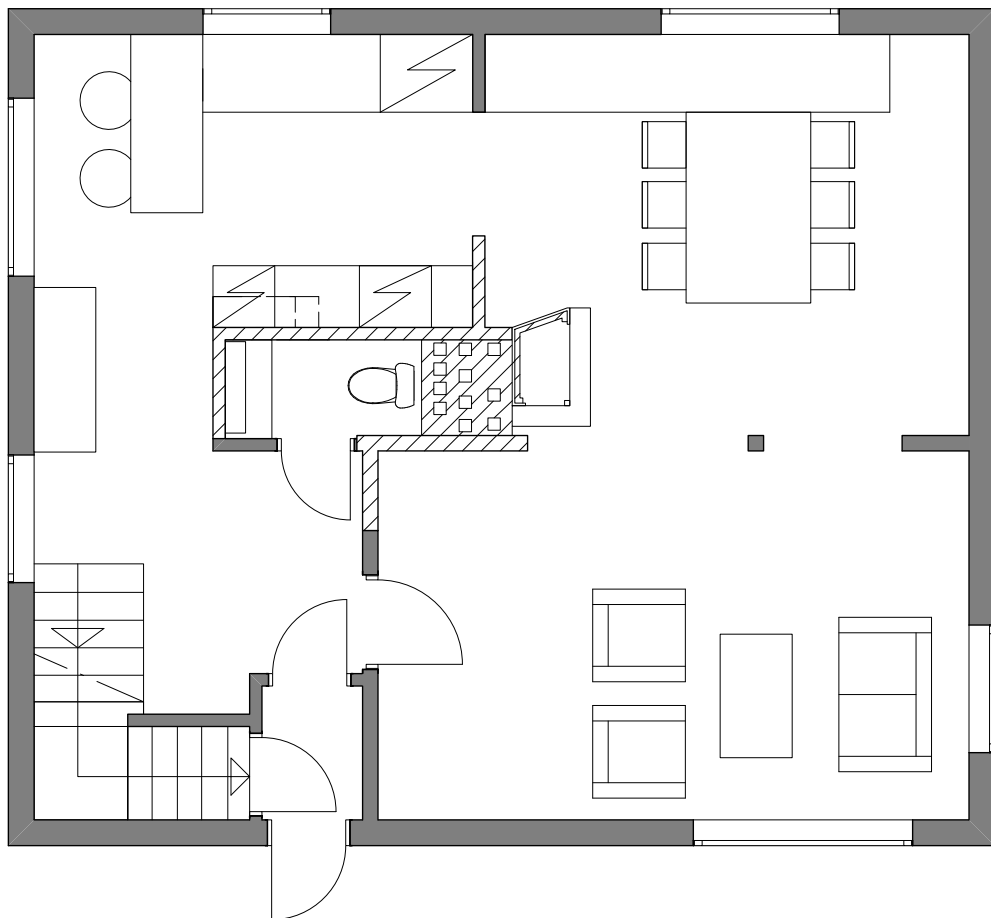
Vaihtoehtona tälle oleskelutilan toteutukselle korkeuseroilla voi olla tilan rajaaminen seinillä, pilareilla tai valoilla, tai vaihtoehtoisesti puusepäntyönä toteutettavalla korokerakenteella. Rakenteen sisään saisi säilytystilaa ja sen päälle oleskelutilaa.

Koska oleskelutilan toteuttaminen tällä tavalla onnistunut, suunnittelun oleskelutilalle paikan entisen kuivausullakon paikalle, jolloin tilaan tulee luonnonvaloa monestakin eri ikkunasta. Porrastasanteelta puretaan yksi seinä, jolloin näkymä portaikosta on suoraan tälle oleskelualueelle. Lasi-kaide lisää tilan keveyttä ja valoisuutta. (KUVA 42.)

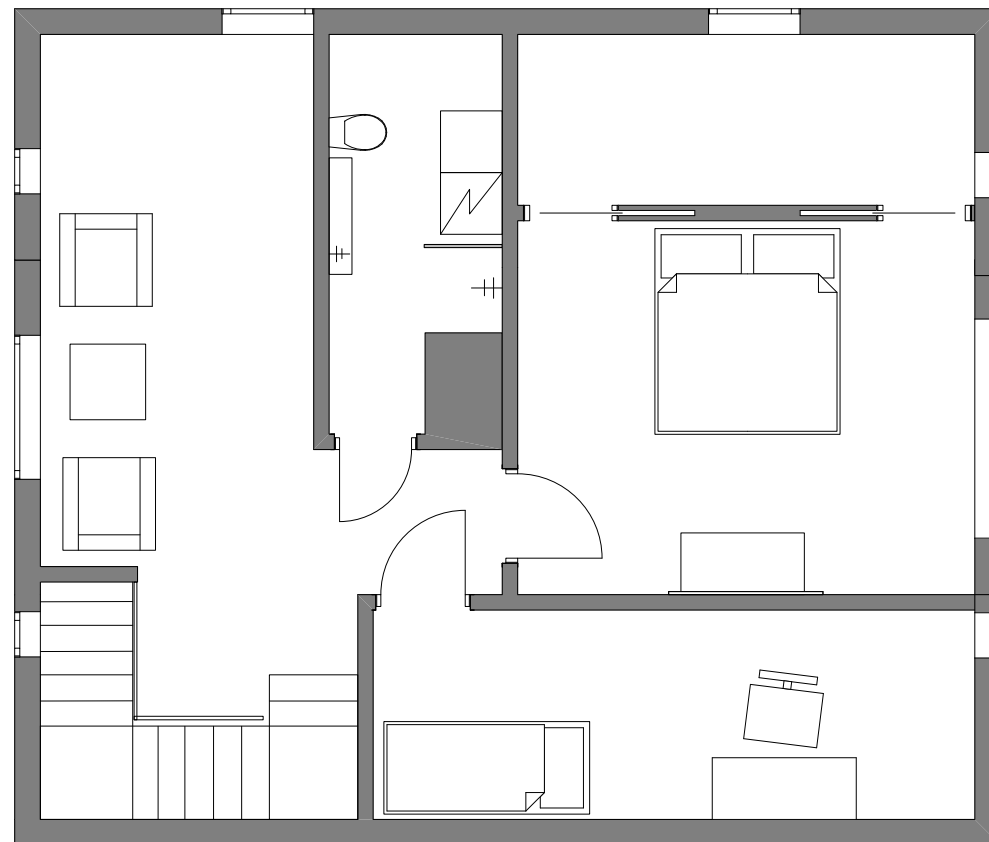
Vaatehuoneen paikka ratkaistiin makuuhuoneessa sijoittamalla se vintin puolelle. Käynti vaatehuoneeseen on sängyn takana olevan seinän molemmin puolin. (KUVA 41.) Tämä helpottaa vaatehuoneen saatavuutta, kun pariskunnan kumpikin osapuoli pääsee omalta puoleltaan sänkyä kätevästi vaatehuoneeseen. Vaatehuoneeseen tulee luonnonvaloa sekä nykyisestä pienestä ikkunasta että uudesta, talon päätyyn puhkaistusta ikkunasta.

Lastenhuoneella löytyi oma pieni yksityinen paikkansa pienemmän sivuvintin puolelta, jonne puhkaistaan uusia ikkunoita valon lisäämiseksi.

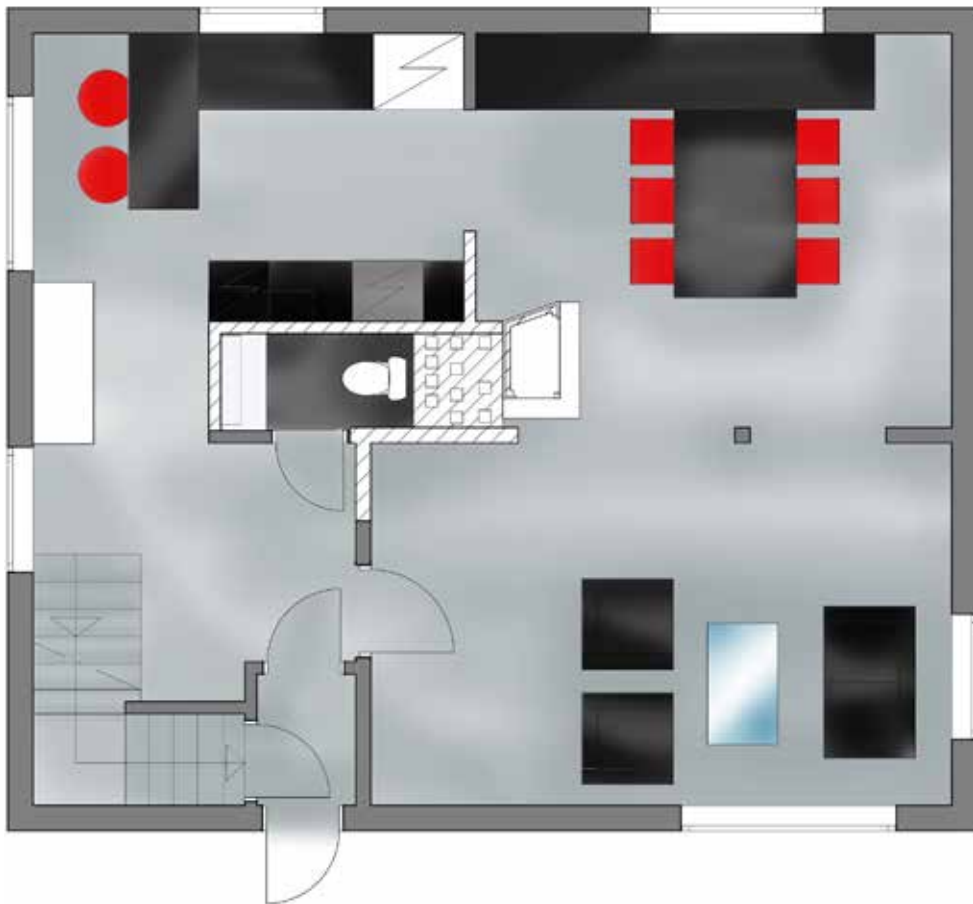
Egoistin materiaalivalinnat kotiin ovat trendikkäitä ja arvokkaita, mutta myös hyvikisi havaittuja, tuttuja materiaaleja on joukossa. Materiaalivalinnat kuitenkin erottuvat tavanomaisista rintamamiestaloihin alunperin valituista materiaaleista.

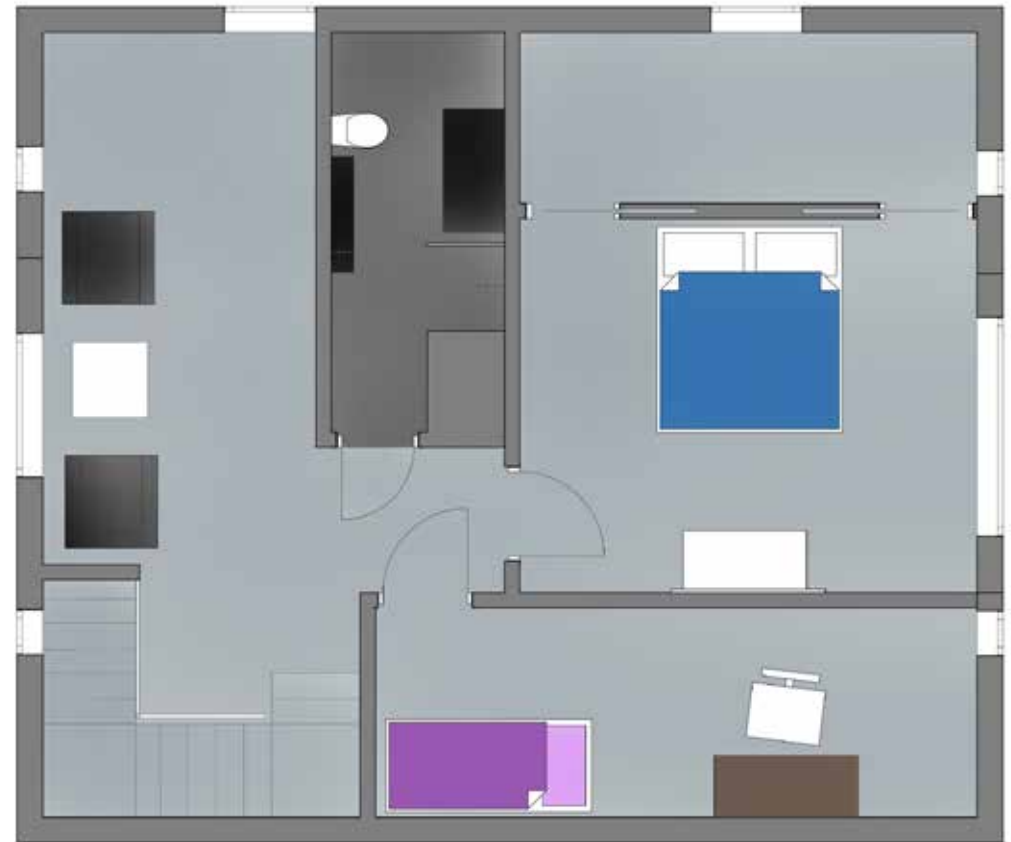
KUVA 35. Muutospohja egoistille, alakerta. (Järvinen 2014-05-10.)

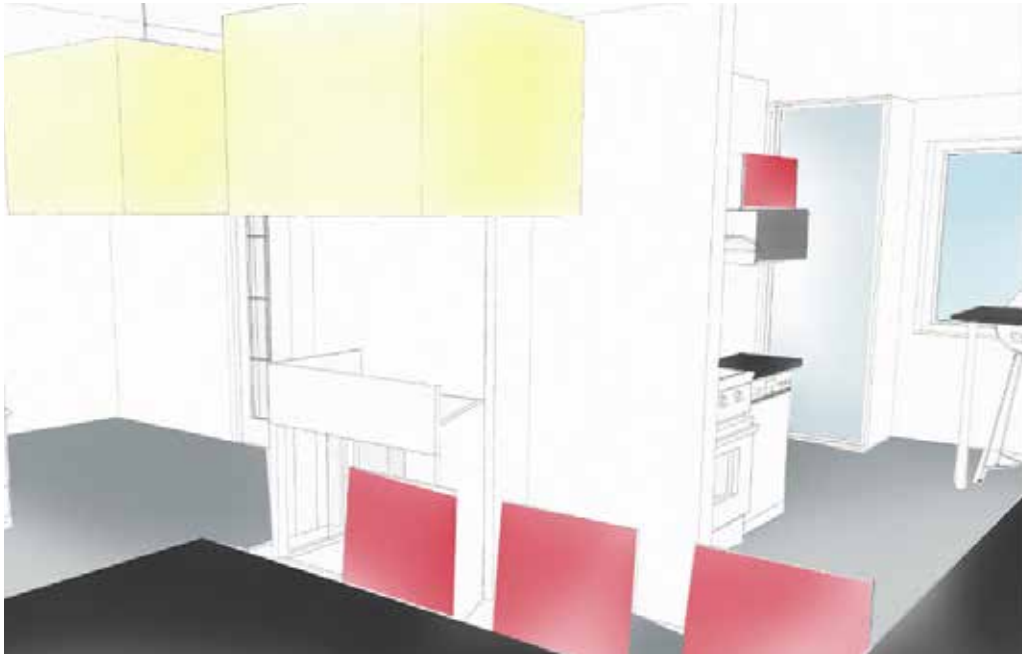
KUVA 36. Muutospohja egoistille, yläkerta. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 37. Pohjakuva alakerrasta, väritetty. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 38. Pohjakuva yläkerrasta, väritetty. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 39. Näkymä ruokailuhuoneesta keittiöön. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 41. Yläkerran makuuhuone. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 40. Näkymä keittiöstä ruokailuhuoneeseen. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 42. Näkymä portaikosta oleskelutilaan. (Järvinen 2014-05-10.)

6.4 TILAKONSEPTI HYVÄNTAHTOISELLE KOLLEKTIIVISELLE

Tälle ryhmälle suunniteltavat muutokset pysyvät kohtuuden rajoissa. Kodin on tärkeää pysyä toimivana kokonaisuutena, niin että asukkaat voivat asua siinä mahdollisimman pitkään omin avuin. He haluavat tehdä asioita mahdollisimman yksinkertaisella tavalla, eivätkä käytä uusimman teknologian apua kovin mielellään. Viimeisimmät trendit kodinkoneissa, sisustusmateriaaleissa tai tekniikassa eivät kiinnosta heitä.

Koska hyväntahtoiset kollektiiviset ovat konservatiivisia ja kannattavat jatkuvuutta ja perinteitä, ei heidän koteihinsa voi suunnitella kovin radikaaleja rakenteellisia muutoksia. Mahdollisimman paljon vanhaa tulisi säilyttää. Ratkaisujen tulee olla tuttuja ja luotettavia, sellaisia, joita on aina totuttu käyttämään. Perinteisestä rintamamiestalon pohjaratkaisusta ei lähdetä kauas, vaan tilat halutaan edelleen säilyttää toisistaan erillisinä, kuten alunperinkin on suunniteltu.

Tämän ryhmän edustajilla ei ole niin suuri tilantarve asumisessa, koska lapset ovat muuttaneet pois kotoa. Olohuone ja keittiö ovat suurimmalla käytöllä, koska niissä vietetään eniten aikaa yhdessä ja ystävien sekä perheen kanssa. Kollektiivisuus ja yhdessäolo ovat tämän ryhmän ohjaavimpia arvoja, ja niiden tuleekin näkyä kodissa. Perheen kanssa halutaan viettää aikaa yhdessä, ja kodin yhteisillä tiloilla on suuri painoarvo. Lapset ja lastenlapset ovat aina tervetulleita kotiin, ja heille onkin järjestetty tilaa talon yläkerrasta. Tilaratkaisussa pysytään lähellä rintamamiestalon alkuperäistä funktionalismia.

Hyväntahtoiset kollektiiviset ovat jo ikääntyneitä, mutta kuitenkin sen verran hyväkuntoisia, että omassa kodissa asuminen ja toimiminen itsenäisesti onnistuu hyvin vielä vuosia. Ikääntyminen tuo kuitenkin uusia haasteita tilasuunnittelussa. On otettava huomioon mm. tilojen esteetön saavuttaminen, hyvä valaistus sekä materiaalien helppo huollettavuus. Kynnysten poisto on esimerkiksi pieni mutta tärkeä asia tilojen helpompaan saavuttamiseen. Hissejä tai turvakaiteita ei vielä ole tarpeen asentaa, eikä se olisikaan helppoa tai järkevää suurien rakenteellisten muutostöiden takia. Näkökyvyn heiketessä pintojen ja rajojen erottumisen täytyy olla selkeä niiden havaitsemisen helpottamiseksi. Näin voidaan helpommin välttää tapaturmat ja kaatumiset kotona. Esimerkiksi valaistut portaat helpottavat kulkua ja värikontrastit helpottavat rajojen hahmottamista.

Keittiöön tehdään suuret muutokset. (KUVA 47.) (KUVA 48.) Säilytystilan määrää kasvatetaan lisäämällä alakaapisto koko seinän pituudelle, jolloin työtason määrä lisääntyy huomattavasti. Keittiö on edelleen kodin sydän ja siihen halutaan panostaa.

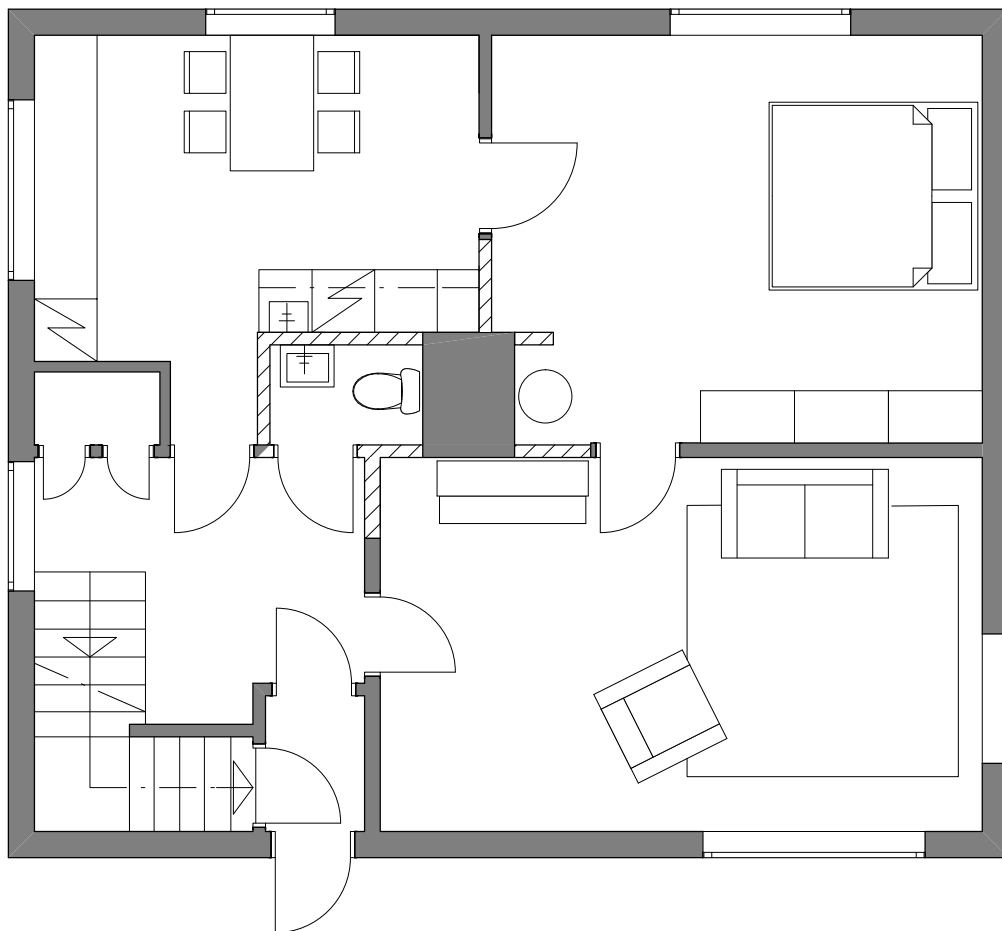
Alakerran muut tilat pysyvät omina kokonaisuuksinaan, kuten alunperinkin on ollut tarkoitus. Makuuhuoneen purettujen komeroitten tilalle tarvitaan säilytystilaa, ja siksi koko seinän mittainen kaapisto on tarpeellinen. Olohuoneeseen ei tehdä rakenteellisia muutoksia, vaan tila päivitetään pintaremontilla.

Yläkerrassa tehdään muutoksia enemmän. Kapeampi sivuvintti portaiden puoleisella seinällä eristetään ja laajennetaan varastoksi. Komeroiden purkaminen sekä ala- että yläkerrsta vie arvokasta säilytystilaa, joten uutta tilaa on järjestettävä jostain. Suuresta makuuhuoneesta pääsee vaatehuoneeseen, jossa on hyvä säilyttää päivittäisessä käytössä olevia tavaroita kuten vaatteita, kun taas isompaan komeroon saadaan mahduttua harvemmin käytössä olevat talvivarusteet ja vastaavat..

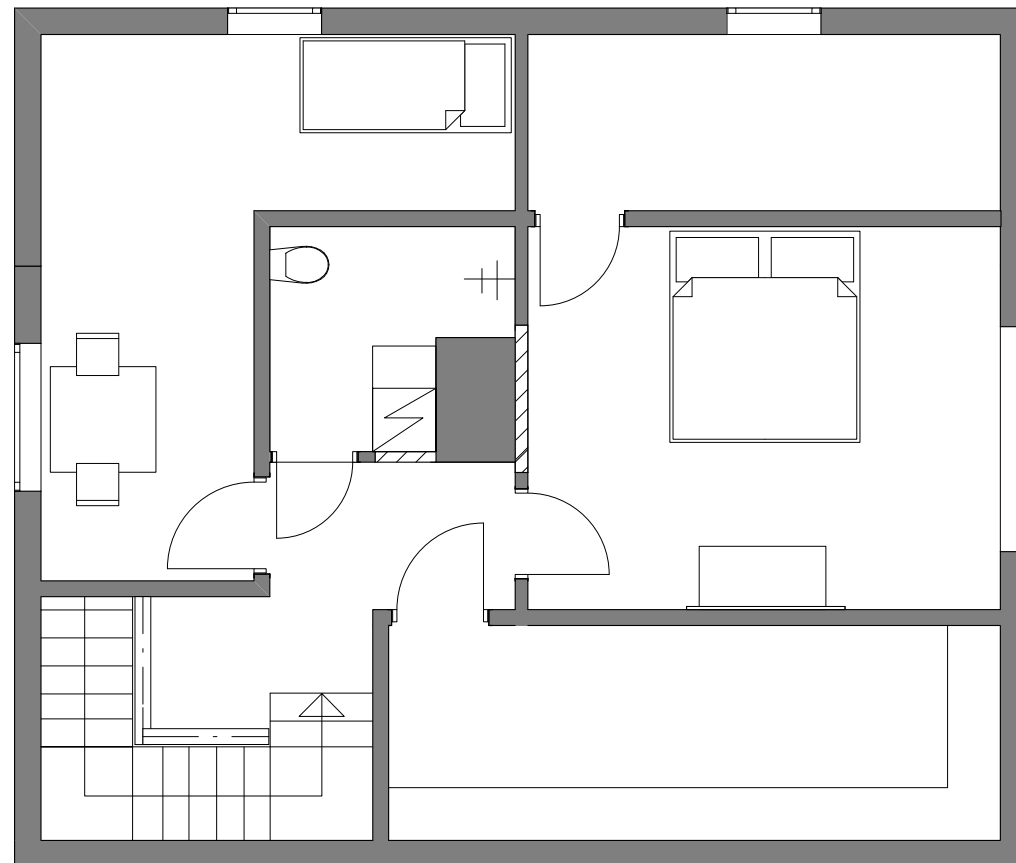
Entisen kuivausullakon tilalle rakennetaan pieni huone. Tilassa on vintin matalan seinän puolelle rakennettu makuualkovi (KUVA 49.), joka luo yksityisen tilan nukkumiselle. (Kts. luku 6.1 Suunnittelun lähtökohdat.) Tämä pienempi makuuhuone on helppo ottaa käyttöön pienten lasten saapuessa vierailulle, koska tila on sen verran erillään alakerran sosiaalisista tiloista, että lapset voivat rauhassa leikkiä siellä häiritsemättä muita ja nukkua tulematta häirityksi.

Pintamateriaaleiksi hyväntahtoinen kollektiivinen valitsee tiettyyn kohteeseen juuri sopivan materiaalin. Lattiat ovat laminaattia, parkettia tai lautta, seinät tapetoidaan tai maalataan ja katosta löytyy joko alkupe-
räiset haltex-levyt tai puupaneeli. Uuteen ja kokeelliseen hyväntahtoinen kollektiivinen ei suostu, koska turvallisuus ohjaa hänen valintojaan.

KUVA 43. Muutospohja hyväntahtoiselle kollektiiviselle, alakerta. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 44. Muutospohja hyväntahtoiselle kollektiiviselle, alakerta. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 45. Pohjakuva alakerrasta, väritetty. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 46. Pohjakuva yläkerrasta, väritetty. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 47. Keittiö. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 49. Alkovi yläkerran makuuhuoneessa. (Järvinen 2014-05-10.)

KUVA 48. Keittiön ikkunaseinä. (Järvinen 2014-05-10.)

7 YHTEENVETO

Kokonaisuutena projekti onnistui hyvin sikäli, että onnistuin kuljettamaan suunnittelun eri vaiheet tasapainoisesti mukana ja taustalla vaikuttivat koko ajan arvokonfliktitypologia ja muut suunnitteluun vaikuttavat perustelut. Prosessina työ oli myös kokonainen, mukana oli tehtävänanto, tiedonhaku, kerätyn tiedon purku ja muotoilun tavoitteet.

Olen myös tyytyväinen luonnosteluvaiheen mukaan ottamiseen. Alunperin en sitä meinannut sisällyttää työhöni, mutta tulin siihen tulokseen, että se on kuitenkin erittäin iso osa muotoiluprosessia. Luonnoksista kuitenkin näkee kuljetun matkan, tehdyt valinnat ja pois karsitut huommat ratkaisut. Valitettavasti en tullut liittäneeksi työhöni enempää luonnoksia, mutta uskon että jo liitetystä kolmesta vaihtoehdosta näkee hieman suunnittelun aikana pohdittuja erilaisia ratkaisuja.

Muotokielitaulujen rakenteen luominen onnistui mielestäni hyvin. Pohjalla käyttämäni Mäkelän luokitteleva ideataulu oli periaatteltaan hyvä, mutta visuaalisesti se ei miellyttänyt. Haasteena muotokielitaulun rakentamisessa oli löytää sopivat kuvat kutakin arvoryhmää kuvaamaan. Pyrin siirtämään jokaisen ryhmän ominaispiirteet johonkin tiettyyn henkilöön, mitä kautta muotokielitaulun kasaaminen oli helpompaa.

Olen tyytyväinen tilakonseptien suunnitteluosuuteen, koska niissä sain aikaan hyvän kokonaisuuden, jossa arvot, käyttäjät ja talot kohtaavat. Itse visualisointi oli haasteellista, koska matkalla kohtasin useaankin otteeseen teknisiä vaikeuksia, jotka veivät liikaa aikaa, jotta olisin jaksanut tai ehtinyt enää aloittaa alusta kaikkea.

Ajankäytön hallinta ei myöskään onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla. En osaa aikatauluttaa erityisen hyvin etukäteen omaa työtäni tai laskea, kauanko menee minkäkin osion parissa, ja se kostautui loppua kohden. Lisäksi kaksi muuta projektia ja työharjoittelu opinnäytetyön kanssa yhtä aikaa häiritsi keskittymistä toden teolla.

Projektin aikana opin katsomaan rakennettua kulttuuriympäristöämme uusin silmin ja arvostamaan sitä. Opinnäytetyötäni on potentiaalista laajentaa suurempaankin kokonaisuuteen, jossa jokaiselle arvoryhmälle luodaan oma tilakonseptinsa ja jota voisi markkinoida tehokkaasti ja kohdentaa suoraan käyttäjäryhmille. Projektia voisi tehdä yhteistyössä kaupunkien kulttuuriympäristöohjelmien kanssa, jolloin rakennetun kulttuuriympäristömme säilyminen mahdollistuisi tehokkaasti.

LÄHTEET:

AAMUSET. 2014-03-24. Selvitys: Korkeat asumiskustannukset ja pula kohtuuhintaisista asunnoista pahimmat pullonkaulat. (Viitattu 17.4.2014)
saatavissa: <http://www.aamuset.fi/naista-puhutaan/kotirakentaminen/selvitys-korkeat-asumiskustannukset-ja-pula-kohtuuhintaisista>

Huoneistokeskuksen teettämä kysely suomalaisten asumistoiveista. (viitattu 17.4.2014)
saatavissa: <http://yritys.huoneistokeskus.fi/tiedote.php?49>

HYYSALO, Sampsa. 2006. Käyttäjätieto ja käyttäjätutkimuksen menetelmät. Helsinki.

JUNTTO, Anneli. 2008. Asumisen muutos ja tulevaisuus. Helsinki.

KETTUNEN, Ilkka. 2001. Muodon palapeli. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Kuopion kulttuuriympäristö – strategia ja hoito-ohjeet. 2008. Kuopio: Suomen graafiset palvelut oy Ltd.

LOUNATVUORI, Irma ja PUTKONEN, Lauri. 2001. Rakennusperintömme. Kulttuuriympäristön lukukirja. HÄMEENLINNA: Karisto Oy.

MÄKELÄ, Mari. 2008. Luokitteleva ideataulu – uuden menetelmän luomat mahdollisuudet. Saatavissa: Taitemian kirjasto, Kuopio. Arkistointitunnus 2738.

PUOHINIEMI, Martti. 2002. Arvot, asenteet ja ajankuva. Vantaa: Dark Oy.

RIHLAMA, Seppo. 1999. Valaistus ja värit sisustussuunnittelussa. Helsinki: Rakennustieto Oy.

RINNE, Hannu. 2013. Perinnemestarin rintamamiestalo. Riika: Livonia Print.

RT-ohjekortti. RT 93-10923 Asuntosuunnittelu. Yleistä. Helsinki: Rakennustieto.

RT-ohjekortti. RT 51-10715 Avotakat ja takkauunit, muuratut tulisijat. Helsinki: Rakennustieto.

SAARIKANGAS, Kirsi. 2002. Asunnon muodonmuutoksia. Puhtauden estetiikka ja sukupuoli modernissa arkkitehtuurissa. Helsinki.

STENROS, Helmer & AURA, Seppo. 1984. Arkkitehtuurin muoto ja sisältö. Hanko.

BLOGIT:

Talonkirja. Saatavissa: <http://www.talonkirja.fi/>

Talviveräjä. Saatavissa: <http://talviveraja.blogspot.fi/>

Myydään:asunto. Ostetaan: koti. Saatavissa: <http://myydaanasuntoostetaantalo.blogspot.fi/>

Tyttö sinä olet tuhti. Saatavissa: <http://tyttosinaolettuhti.blogspot.fi/>

Varsinainen lintukoto. Saatavissa: <http://varsinainenlintukoto.blogspot.fi/>

Rintamamiestalon elämää. Saatavissa: <http://terttulantila.blogspot.fi/>

Saltunraitti. Saatavissa: <http://www.saltunraitti.blogspot.fi/>

Pihlajapolku 8. Saatavissa: <http://pihlajapolku.blogspot.fi/>

Punainen pikkutalo. Saatavissa: <http://kotikoto.blogspot.fi/>

Puolitoista kerrosta kotia. Saatavissa: <http://puolitoistakerrostakotia.blogspot.fi/>

Röttelön remppa. Saatavissa: <http://rottelonremppa.blogspot.fi/>

Koti Puutarhakadulla. Saatavissa: <http://kotipuutarhakadulla.blogspot.fi/>

Keltainen kämppä. Saatavissa: <http://keltainenkamppa.blogspot.fi/>

Pikku Nikkarilan elämää. Saatavissa: <http://www.pikkunikkarinelamaa.blogspot.fi/>

Maatuska Koo. Saatavissa: <http://maatuskakoo.blogspot.fi/>

Elämää tyypitalossa. Saatavissa: <http://tyypitalossa.blogspot.fi/>

Tunnelmaa. Saatavissa: <http://tunnelmaa.blogspot.fi/>

Rintsikka. Saatavissa: <http://www.rintsikka.fi/>

17 neliötä. Saatavissa: <http://17neliota.blogspot.fi/>

Pikku-Pietarin piha. Saatavissa: <http://atomiinus.blogspot.fi/>

KUVALÄHTEET:

KUVA 1. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-18. Muotoiluprosessin neljä vaihetta. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 2. JÄRVINEN, Tiina 2014-03-20. Pohjakuva rintamamiestalon alakerrasta. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 3. JÄRVINEN, Tiina 2014-03-20. Pohjakuva rintamamiestalon yläkerrasta. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 4. JÄRVINEN, Tiina 2014-03-20. Leikkauskuva rintamamiestalosta. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 5. SRM s.a. Kaj Englundin suunnittelema mallitalon keittiö Asunto 39 –näyttelyssä.

KUVA 6. SAARIKANGAS, Kirsi 2002. Olohuoneen sisustusta. Julkaisussa: Asunnon muodonmuutoksia, Puhtauden estetiikka ja sukupuoli modernissa arkkitehtuurissa. Helsinki.

KUVA 7. SAARIKANGAS, Kirsi 2002. Makuuhuoneen sisustusta. Julkaisussa: Asunnon muodonmuutoksia, Puhtauden estetiikka ja sukupuoli modernissa arkkitehtuurissa. Helsinki.

KUVA 8. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pitkälahden rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 9. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pitkälahden rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 10. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pitkälahden rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 11. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pitkälahden rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 12. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pitkälahden rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 13. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Linnanpellon rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 14. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pitkälahden rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 15. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Niiralan rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 16. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Niiralan rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 17. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Särkiniemen rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 18. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Särkiniemen rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 19. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Särkiniemen rintamamiestaloalue. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 20. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-05. Talonkirja-blogin remontteja [kuvakollaasi].

KUVA 1. Talonkirja 2012. Pikkuvessa [digikuva]. [Viitattu 2014-03-20]

Saatavissa: <http://www.talonkirja.fi/wp-content/uploads/2012/01/remppa-nessa-1.jpg>

KUVA 2. Talonkirja 2011. Remontointia [digikuva]. [Viitattu 2014-03-20]

Saatavissa: http://www.talonkirja.fi/wp-content/uploads/2011/08/288906_10150257822492607_657332606_7683227_7234959_o.jpg

KUVA 3. Talonkirja 2013. Komerot [digikuva]. [Viitattu 2014-03-20]

Saatavissa: <http://www.talonkirja.fi/wp-content/uploads/2013/05/remppa-kaappi-81.jpg>

KUVA 21. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-05. Rintamamiestalon elämää -blogin talon muutoksuvia [kuvakollaasi].

KUVA 1. Terttulantila 2011. Vessaremontti [digikuva]. [viitattu 2014-03-16]

Saatavissa: <http://terttulantila.blogspot.fi/search/label/rintamamiestalon%20remontti>

KUVA 2. Terttulantila 2011. Vessa [digikuva]. [Viitattu 2014-03-16]

Saatavissa: <http://terttulantila.blogspot.fi/search/label/rintamamiestalon%20remontti>

KUVA 3. Terttulantila 2011. Makuuhuone [digikuva]. [viitattu 2014-03-16]

Saatavissa: <http://terttulantila.blogspot.fi/search/label/makuuhuone>

KUVA 22. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-05. Rintsikka-blogin talon muutoskuvia [kuvakollaasi].

KUVA 1. Rintsikka 2013. Keittiö [digikuva]. [Viitattu 2014-03-22]

Saatavissa: <http://www.rintsikka.fi/search/label/keitti%C3%B6>

KUVA 2. Rintsikka 2013. Rappuset [digikuva]. [Viitattu 2014-03-22]

Saatavissa: <http://www.rintsikka.fi/2013/06/uteliaisuus-voitti-jalleen.html>

KUVA 3. Rintsikka 2013 Ruokailuhuone [digikuva]. [Viitattu 2014-03-22]

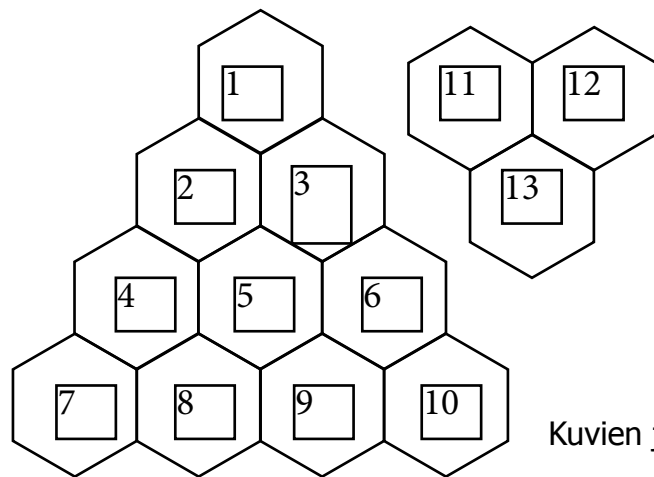
Saatavissa: <http://www.rintsikka.fi/2013/02/kotikierros-ruokailuhuone.html>

KUVA 23. PUOHINIEMI, Martti 2002. Schwartzin arvokehä. Julkaisussa: Arvot, asenteet ja ajankuva. Vantaa: Dark Oy.

KUVA 24. PUOHINIEMI, Martti 2002. Arvokonfliktitypologia suhteessa arvokehään. Julkaisussa: Arvot, asenteet ja ajankuva. Vantaa: Dark Oy.

KUVA 25. MÄKELÄ, Mari 2008. Luokitteleva ideataulu. Julkaisussa: Luokitteleva ideataulu – uuden menetelmän luomat mahdollisuudet. Saatavissa: Taitemian kirjasto, Kuopio. Arkistointitunnus 2738.

KUVA 26. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-10. Luokittelevan ideataulun pohjalta luotu muotokielitaulu. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

Kuvien järjestys muotokielitauluissa.

KUVA 27. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-28. Muotokielitaulu egoistille [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 1. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Lasi [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 2. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pinta [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 3. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Metalli [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 4. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Kivi [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 5. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Talo [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 6. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-28. Käpy [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 7. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Kangas [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 8. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Matonkude [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 9. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-09. Kevätjääät [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 10. JÄRVINEN, Tiina 2012-05-25. Puijon torni [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 11. KUVA 11. CASSINA s.a. LC 2 [digikuva]. Viitattu 2014-04-26.

Saatavissa: http://www.fondationlecorbusier.fr/corbuweb/morpheus.aspx?sysId=13&IrisObjectId=7188&sysLanguage=en-en&itemPos=8&itemSort=en-en_sort_string1%20&itemCount=20&sysParentName=&sysParentId=24

KUVA 12. HQroom s.a. Aula [digikuva]. Viitattu 2014-04-28. Saatavissa: <http://hqroom.ru/otel-wiesergut-v-avstriyskih-alpah.html>

KUVA 13. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-28. Bemari [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 28. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-28. Muotokielitaulu hyväntahtoiselle kollektiiviselle [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 1. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-18. Ladonovi [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 2. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Katukiveys [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 3. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Piha-aita [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 4. JÄRVINEN, Tiina 2013-05-25. Koivukuja [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 5. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Rintamamiestalo Linnanpellolla [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 6. JÄRVINEN, Tiina 2012-05-15. Petäjaveden vanha kirkko [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 7. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Kangas [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 8. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Matonkuteita [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 9. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Kiviä [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 10. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pärekori [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 11. JÄRVINEN, Tiina 2012-07-15. Kuopion tuomiokirkko [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 12. JÄRVINEN, Tiina 2013-06-09 Kukka [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 13. JÄRVINEN, Tiina 2014-07-28. Pilpanlahti [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 29. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-28. Muotokielitaulu itsenäiselle [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 1. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Tuoli [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 2. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-18. Ladonseinä [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 3. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Ruukku [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 4. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Kankaita [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 5. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Rintamamiestalo [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 6. JÄRVINEN, Tiina 2013-08-03. Ravintola Vanha Satama [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 7. JÄRVINEN, Tiina 2013-01-09. Villasukat [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 8. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Perhoset [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 9. JÄRVINEN, Tiina 2012-05-16. Hvitträskin rappuset [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 10. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pannunalunen [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 11. JÄRVINEN, Tiina 2013-10-13. Ukko-Koli [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 12. JÄRVINEN, Tiina 2013-08-05. Kahvila Salacavala [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 13. JÄRVINEN, Tiina 2014-04-26. Pyörät [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 30. STENROS, Helmer & AURA, Seppo 1984. Eri tasossa olevien tilojen liittyminen toisiinsa. Julkaisussa: Arkkitehtuurin muoto ja sisältö. Hanko.

KUVA 31. STENROS, Helmer & AURA, Seppo 1984. Tilojen liittyminen yhteisen pinnan avulla. Julkaisussa: Arkkitehtuurin muoto ja sisältö. Hanko.

KUVA 32. JÄRVINEN, Tiina 2014-03-15. Luonnostelua alakerran tilanjaosta [luonnos]. Sijainti: Kuopio: Tekijän hallussa.

KUVA 33. JÄRVINEN, Tiina 2014-03-15. Luonnostelua alakerran tilanjaosta [luonnos]. Sijainti: Kuopio: Tekijän hallussa.

KUVA 34. JÄRVINEN, Tiina 2014-03-15. Luonnostelua yläkerran tilanjaosta [luonnos]. Sijainti: Kuopio: Tekijän kokoelmat.

KUVA 35. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Muutospohja egoistille, alakerta [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 36. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Muutospohja egoistille, yläkerta [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 37. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Pohjakuva alakerrasta, väritetty [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 38. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Pohjakuva yläkerrasta, väritetty [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 39. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-12. Näkymä ruokailuhuoneesta keittiöön [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 40. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-12. Näkymä keittiöstä ruokailuhuoneeseen [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 41. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-12. Yläkerran makuuhuone [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 42. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-12. Näkymä portaikosta oleskelutilaan [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 43. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Muutospohja hyväntahtoiselle kollektiiviselle, alakerta [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 44. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Muutospohja hyväntahtoiselle kollektiiviselle, yläkerta [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 45. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Pohjakuva alakerrasta, väritetty [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 46. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-10. Pohjakuva yläkerrasta, väritetty [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 47. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-11. Keittiö [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

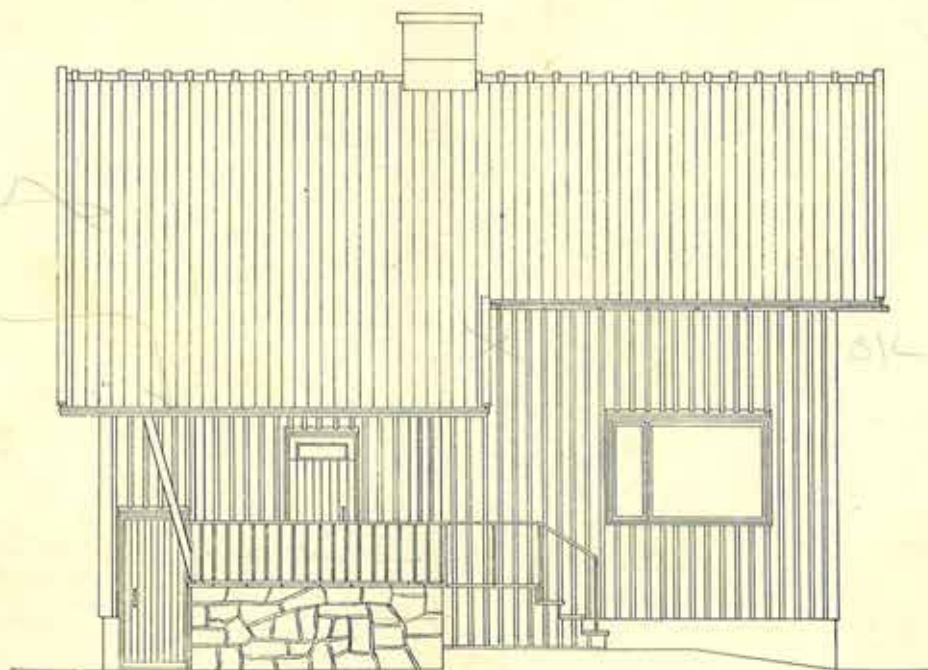
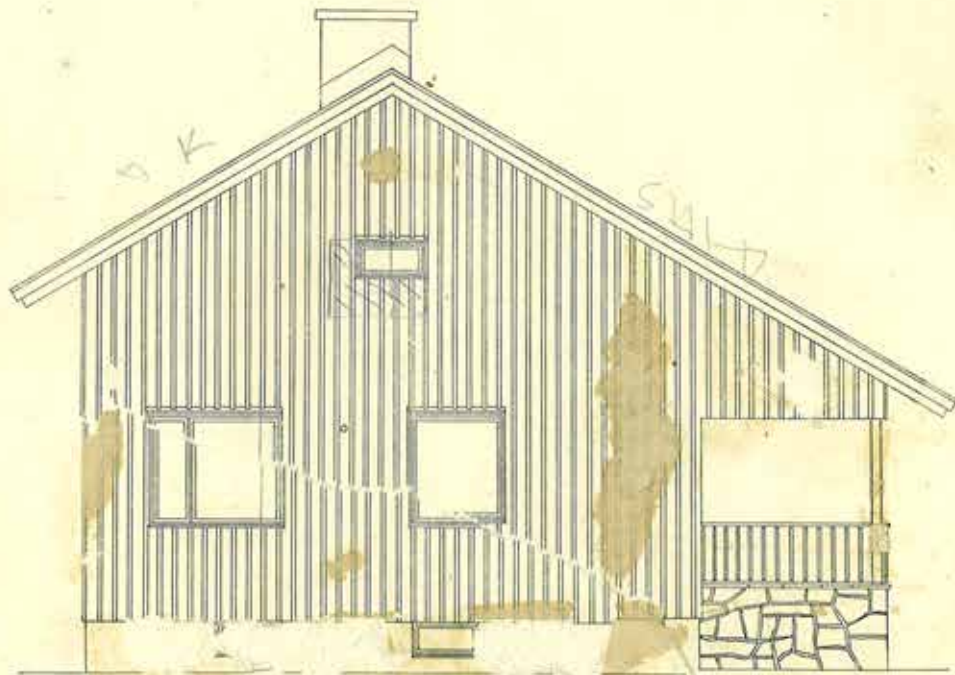
KUVA 48. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-11. Keittiön ikkunaseinä [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

KUVA 49. JÄRVINEN, Tiina 2014-05-11. Alkovi yläkerran makuuhuoneessa [mallinnus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

3 huonetta ja keittiö
huoneistoala 70+29 = 99 m²
tilavuus 535 m³

Verl. RT 983.715.0
983.715.1
983.715.3

Laadittu yhteistoiminnassa Aravan ja Suomen Kaupunkiliiton kanssa.
Helsingin Kaupungin Rakennustarkastustoimiston tarkastama.

Suunnitellut; Lauri Silvennoinen
arkkitehti SAFA

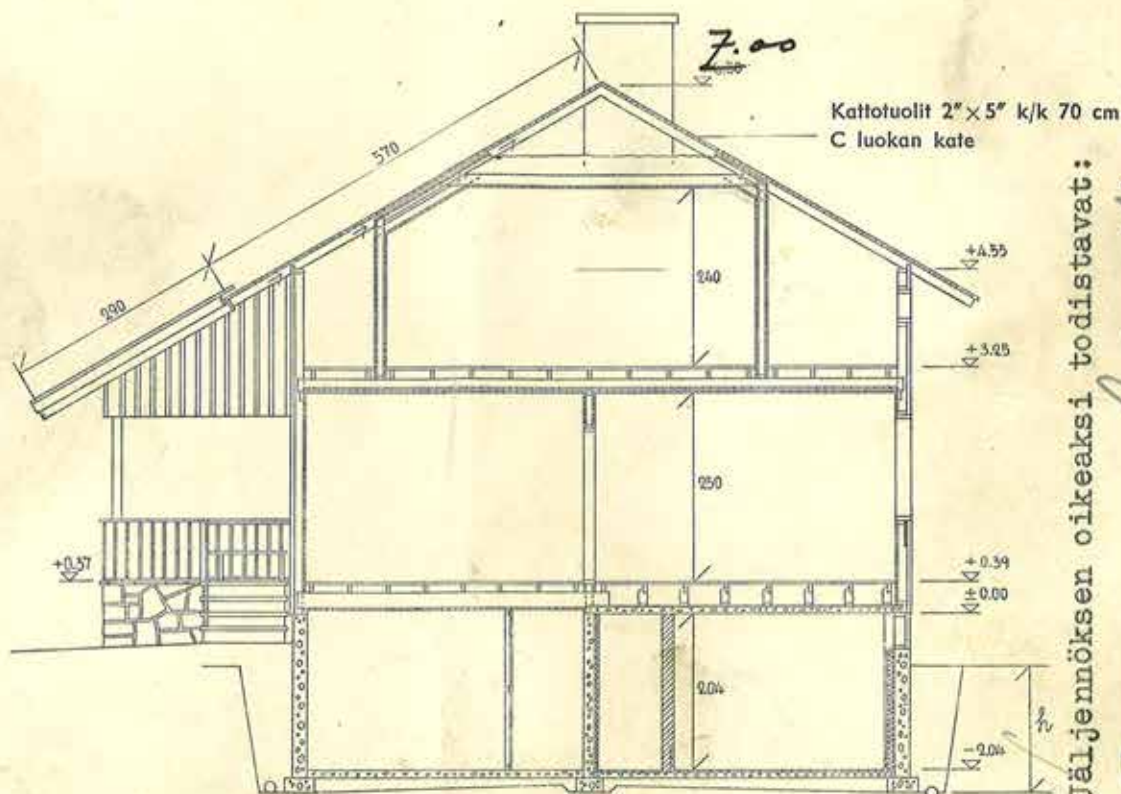
3 huonetta ja keittiö
huoneistoala 70+29 = 99 m²
tilavuus 535 m³

Vert. RT 983.715.0
983.715.2
983.715.3

Tämä piirustus on tänään tarkastettu ja hyväksytty sen mukaisesti rakennettavaksi.

A. TUULASVAARA.
A. Tuulasvaara.

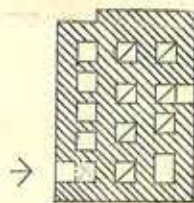
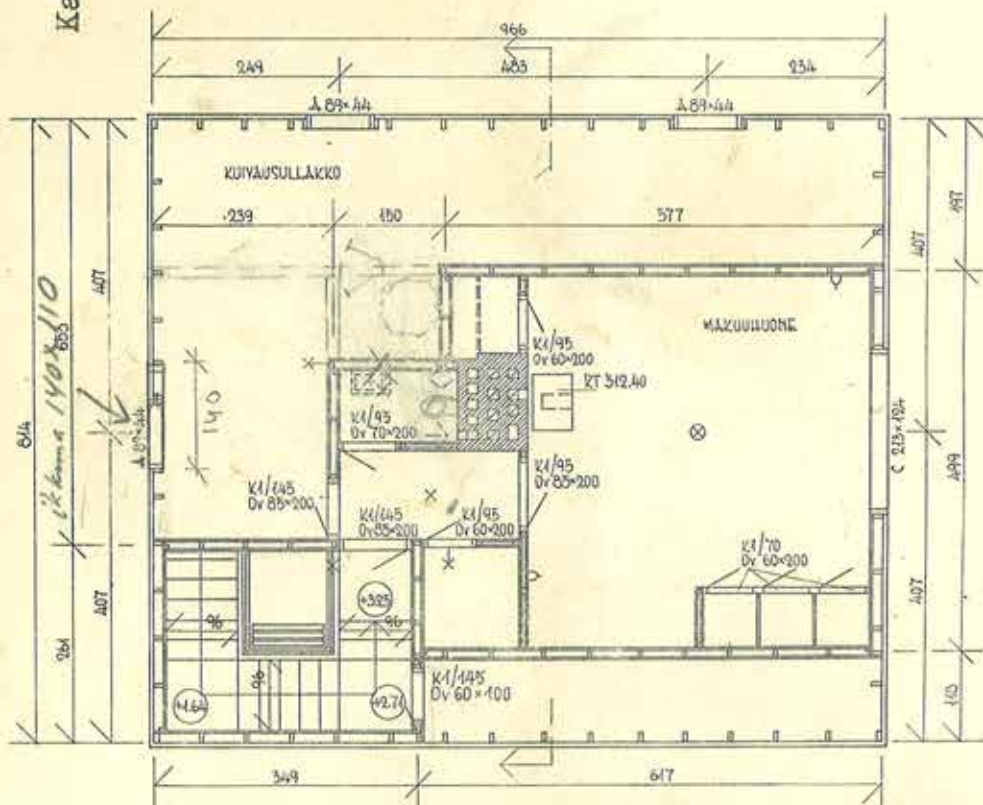
Kannus, 4/2 - 51.

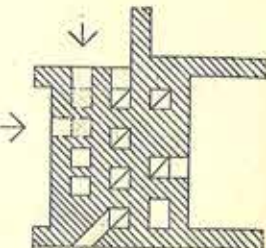
Mitta h määrätty RT 075.1 mukaan

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

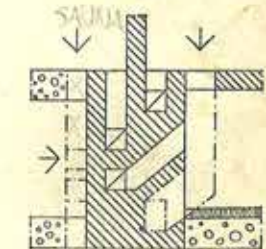
Hormipiirustus 1:50

II kerros

I kerros

Kellari kerros

Laadittu yhteistoiminnassa Aravan ja Suomen Kaupunkiliiton kanssa.
Helsingin Kaupungin Rakennustarkastus toimiston tarkastama.

Suunnittelut: Lauri ~~Reinmaa~~
arkkitehti SAFA

Eino Hietanen
Yrjö Rapila
Eino Hietanen
Yrjö Rapila

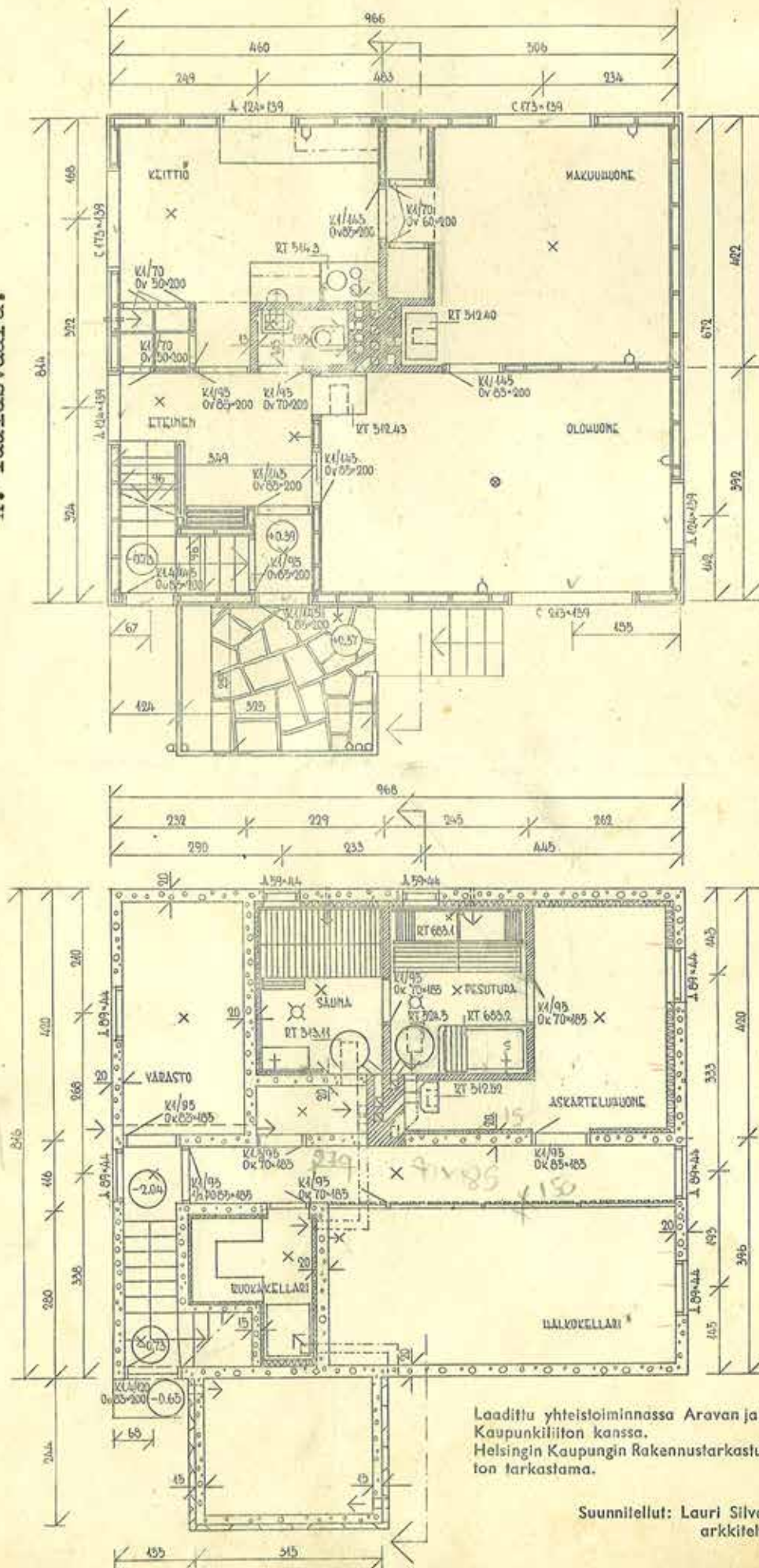
3 huonetta ja keittiö
huoneistoala 70+29 = 99 m²
tilavuus 535 m³

Verf. RT 983.715.1
983.715.2
983.715.3

Tämä piirustus on tänään tarkastettu ja hyväksytty sen mukaisesti rakentaa.

A. TUULASVAARA.
A. Tuulasvaara.

Kannus, 4/2 - 51.

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Eino Hietanen
Eino Hietanen.

Veikko Rapila
Veikko Rapila

Laadittu yhteisloinnassa Aravan ja Suomen
Kaupunkiliiton kanssa.
Helsingin Kaupungin Rakennustarkastustoimiston
tarkastama.

Suunnitellut: Lauri Silvennoinen
arkkitehti SAFA

Suomen Arkkitehtiliitto, Standardisointilaitos
Helsinki K, Bulevardi 1 puh. 65 758, 65 158